

ZİYA GENÇ – GNC ORGANİZASYON

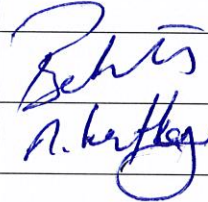
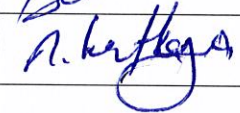
BÜYÜKESAT MAH. KEHRİBAR SOK. NO:11/3 ÇANKAYA/ANKARA

ACİL DURUM PLANI

Hazırlanma Tarihi: 14/03/2024

Geçerlilik Tarihi: 14/03/2020

FİRMA BİLGİLERİ	
Ünvan	ZİYA GENÇ – GNC ORGANİZASYON
Adres	BÜYÜKESAT MAH. KEHRİBAR SOK. NO:11/3 ÇANKAYA/ANKARA
Telefon ve Faks	
E-posta	
SGK Sicil No	2.4932.2.2.1261348.6.72.80.0
Nace Kodu - Faaliyet Alanı	4932 - Sürücüsü ile birlikte diğer özel araç (otomobil, limuzin, vb. dahil, minibüs, otobüs vb. hariç) kiralama faaliyeti
Tehlike Sınıfı	☒ Az Tehlikeli ☐ Tehlikeli ☐ Çok Tehlikeli
Çalışan Sayısı	Toplam: Erkek: Kadın:
Vardiya Sayısı	
Engelli Çalışan	☐ Var ☒ Yok

ACİL EYLEM PLANI - HAZIRLAYANLAR		
ADI SOYADI	GÖREVİ	İMZA
	İşveren / İşveren vekili	
BEHLÜL POYRAZ ŞİMŞEK	İş Güvenliği Uzmanı	
ALİ NACİ KURTKAYA	İşyeri Hekimi	
	Çalışan Temsilcisi	
	Destek Elemanı (Söndürme Ekip Başkanı)	
	Destek Elemanı (Koruma Ekip Başkanı)	
	Destek Elemanı (Kurtarma Ekip Başkanı)	
	Destek Elemanı (İlkyardım Ekip Başkanı)	

Hazırlanma Tarihi	14.03.2024	Revizyon No	01
Geçerlilik Tarihi	14.03.2030	Revizyon Tarihi	01.08.2023

İçindekiler

1	ACİL DURUM TALİMATI.....	2
1.1	AMAÇ VE KAPSAM	2
1.2	TANIMLAR	2
1.3	GENEL İLKE VE SORUMLULUKLAR	2
1.3.1	Acil Durum Müdahale ve Tahliye Yöntemleri	2
1.3.2	Acil Durum Ekipleri ve Görevleri	3
1.4	ACİL DURUM PLANI AKIŞI-UYGULAMA EK-1 (Ek: RG-1/10/2021-31615)	4
2	YANGIN VE PATLAMADAN KORUNMA VE YAPILACAKLAR TALİMATI	6
2.1	TANIMLAR	6
2.2	YANGIN SINIFLARI VE MÜDAHALE ARAÇLARI	6
2.3	YANGINA SEBEP OLAN FAKTÖRLER.....	7
2.4	ÖNLEYİCİ VE SINIRLANDIRICI TEDBİRLER	8
2.4.1	Üretim Alanları	8
2.4.2	Kimyasallar	8
2.4.3	Yanıcı Gazlar	8
2.4.4	Elektrik Panoları, UPS, Trafo.....	8
2.4.5	Malzeme / Teçhizat Depoları.....	9
2.4.6	Açık Alanlar.....	9
2.4.7	Elektrik Tesisatı.....	9
2.5	SÖNDÜRME PRENSİPLERİ	9
2.5.1	Söndürme Cihazının Kullanımı	10
2.6	YANGIN VE PATLAMA ESNASINDA YAPILACAK İŞLEMLER	11
2.7	YANGIN SONRASI ALINACAK TEDBİRLER	13
3	DEPREMDEN KORUNMA TALİMATI	14
3.1	TANIMLAR	14
3.2	DEPREM ESNASINDA UYULACAK KURALLAR	14
3.3	DEPREM ESNASINDA GÖREVLİ EKİP PERSONELİ	15
3.4	DEPREM SONRASINDA UYULACAK KURALLAR	15
3.5	DEPREM SONRASI GÖREVLİ EKİP PERSONELİ	16
4	FIRTINA, SEL VE YILDIRIMDAN KORUNMA TALİMATI	17
4.1	TANIMLAR	17
4.2	SU BASKINI ESNASINDA YAPILACAKLAR,	17
4.3	SU BASKINI ESNASINDA ACİL DURUM EKİPLERİ,.....	17
4.4	SEL SONRASI YAPILACAKLAR (GENEL):	18
4.5	FIRTINA ESNASINDA YAPILACAKLAR.....	18
4.6	YILDIRIMDAN KORUNMA VE SONRASINDA YAPILACAKLAR:	18
5	ÇEVRE KAZASI VE KİMYASAL MADDELERDEN KORUNMA VE YAPILACAKLAR TALİMATI.....	19
5.1	TANIMLAR	19
5.2	ÖNLEYİCİ VE SINIRLANDIRICI TEDBİRLER	19
6	SABOTAJ, TERÖR VE SALDIRI TALİMATI	19
6.1	TANIMLAR	19
6.2	DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN GENEL HUSUSLAR	20
6.3	SABOTAJ ESNASINDA UYULACAK KURALLAR	20
7	ZEHİRLENME – GIDA, TOPLU ZEHİRLENME VE DİĞER ZEHİRLENMELER.....	21
7.1	TANIMLAR	21
7.2	GIDA ZEHİRLENMESİNİN BELİRTİLERİ.....	21
7.3	GIDA ZEHİRLENMESİNDE YAPILACAKLAR	21

B n

8	SALGIN (BULAŞICI) HASTALIK YÖNETİM TALİMATI	22
8.1	TANIMLAR	22
8.2	SALGIN YÖNETİMİ	22
9	İŞ KAZASI YÖNETİM TALİMATI	25
9.1	TANIMLAR	25
9.2	İŞ KAZASI ESNASINDA YAPILACAKLAR	25
9.3	KAZA /RAMAK KALA OLAY TESPİTİ VE BİLDİRİMİ	25
9.4	İŞ KAZASI İÇİN BELİRLENMİŞ ÖNLEYİCİ TEDBİRLER	26
9.5	İŞ KAZASI İÇİN BELİRLENMİŞ SINIRLAYICI TEDBİRLER	27
9.5.1	<i>Elektrik Çarpması</i>	27
10	SAVAŞ DURUMUNDA YAPILACAKLAR TALİMATI.....	28
10.1	TANIMLAR	28
10.2	SAVAŞ DURUMUNDA OLUŞABİLECEK TEHLİKELER	28
11	YANGIN İÇİN ACİL DURUM MÜDAHALE YÖNTEMİ	30
12	DEPREM İÇİN ACİL DURUM MÜDAHALE YÖNTEMİ	31
13	SEL, SU BASKINI İÇİN ACİL DURUM MÜDAHALE YÖNTEMİ.....	32
14	ZEHİRLENME İÇİN ACİL DURUM MÜDAHALE YÖNTEMİ	42
15	SABOTAJ İÇİN ACİL DURUM MÜDAHALE YÖNTEMİ.....	34
16	SALGIN (BULAŞICI) HASTALIK İÇİN ACİL DURUM MÜDAHALE YÖNTEMİ.....	35
17	KİMYASAL MADDE DÖKÜNTÜ SIZINTI İÇİN ACİL DURUM MÜDAHALE YÖNTEMİ	36
18	İŞ KAZASI İÇİN ACİL DURUM MÜDAHALE YÖNTEMİ	37
19	HABERLEŞME	38
20	ACİL DURUM EKİPLERİ	48
20.1	ACİL DURUM EKİBİ- DESTEK ELEMANI GÖREVLENDİRME YAZISI	39
21	ACİL DURUM TATBİKAT FORMU	51
22	YANGIN SÖNDÜRME CİHAZI KONTROL FORMU	52
23	YANGIN SÖNDÜRME DOLABI KONTROL FORMU.....	52
24	ACİL DURUMLAR İÇİN KONTROL LİSTESİ.....	53
25	ÖNLEYİCİ VE SINIRLAYICI TEDBİRLER ACİL DURUM PLANLARI	56

B n

1 ACİL DURUM TALİMATI

1.1 AMAÇ VE KAPSAM

Bu talimatın amacı; **BÜYÜKESAT MAH. KEHRİBAR SOK. NO:11/3 ÇANKAYA/ANKARA** adresinde kurulu bulunan **ZİYA GENÇ – GNC ORGANİZASYON**'in faaliyetleri sırasında her türlü acil durumun tespit edilmesi ve acil durumlarda yapılması gerekenlerin planlanması, uygulanması ve raporlanmasının sağlanması için yürütülecek faaliyetleri yetki, yöntem ve sorumlulukları belirlenmesidir.

ZİYA GENÇ – GNC ORGANİZASYON'in bina ve tesislerinde meydana gelebilecek acil durumlarda yapılacak işlemleri ve hareket tarzlarını belirleyerek acil durumlara karşı hazırlıklı bulunulmasını sağlamak ve olası can, mal ve üretim kayıplarını en az seviyede tutulmasını sağlayacak yöntem ve esasların belirlenmesidir.

ZİYA GENÇ – GNC ORGANİZASYON işletmesinin **BÜYÜKESAT MAH. KEHRİBAR SOK. NO:11/3 ÇANKAYA/ANKARA** adresinde faaliyet gösteren tüm çalışma alanında ya da faaliyetleri sırasında meydana gelebilecek acil durumlara ilgili olarak çalışanların uyması gereken süreçleri kapsar.

1.2 TANIMLAR

Acil Durum : Acil durum: İşyerinin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek veya işyerini dışarıdan etkileyebilecek yangın, patlama, tehlike kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım, zehirlenme, salgın hastalık, radyoaktif sızıntı, sabotaj ve doğal afet gibi ivedilikle müdahale gerektiren olaylardır.

Tatbikat : Hazırlanan acil durum planının uygulama adımlarının düzenli olarak takip edilebilmesi ve uygulanabilirliğinden emin olunması için işyerlerinde, mevzuatta belirlenen periyotlarda gerçekleştirilen acil durum senaryosudur.

Toplanma yeri: Acil durumların olumsuz sonuçlarından çalışanların etkilenmeyeceği mesafede veya korunakta belirlenmiş güvenli yeri, ifade eder. Bu alan bina önünde toplanma alanı tabelası bulunan yer olarak belirlenmiştir.

Acil Durum Ekipleri (Destek elemanları) : Acil durumlarda söndürme, kurtarma, koruma ve ilkyardım ekiplerinin her biri için işyerlerinin tehlike sınıfına göre, uygun donanıma sahip ve özel eğitilmiş çalışanlardır.

1.3 GENEL İLKE VE SORUMLULUKLAR

Bu planın yayınlanmasından sonra işyeri sınırları içinde meydana gelebilecek acil durumlarda, plan esaslarına uygun olarak hareket edilecektir. Acil durum planının tam olarak uygulanması için tüm personel plan hakkında bilgilendirilip, sorumlulukları kişilere tebliğ edildikten sonra plan gereklerinin ve hareket tarzlarının uygulanmasından tüm personel sorumlu olacaktır.

1.3.1 Acil Durum Müdahale ve Tahliye Yöntemleri

İşverence acil durumların meydana gelmesi halinde uyarı verme, arama, kurtarma, tahliye, haberleşme, ilk yardım ve yangınla mücadele gibi uygulanması gereken acil durum müdahale yöntemleri belirlenir ve yazılı hale getirilir.

Tahliye sonrası, işyeri dâhilinde kalmış olabilecek çalışanların belirlenmesi için sayım da dâhil olmak üzere gerekli kontroller yapılır.

İşveren, işyerinde acil durumların meydana gelmesi halinde çalışanların bu durumun olumsuz etkilerinden korunması için buldukları yerden güvenli bir yere gidebilmeleri amacıyla izlenebilecek uygun tahliye düzenlemelerini acil durum planında belirtir ve çalışanlara önceden gerekli talimatları verir.

İşyerlerindeki; yaşlı, engelli, gebe çalışanlar ile kreşteki çocuklara **tahliye esnasında refakat** edilmesi için tedbirler alınır.

Acil durum müdahale ve tahliye yöntemleri oluşturulurken ilgili yönetmelik hükümleri dikkate alınır.

Acil durum müdahale ve tahliye yöntemleri oluşturulurken çalışanlar dışında müşteri, ziyaretçi gibi işyerinde bulunması muhtemel diğer kişiler de göz önünde bulundurulur.

ACİL DURUM EYLEM PLANI

Acil durum müdahale ve tahliye yöntemleri, yakındaki işyerleri ve çevreden gelebilecek olumsuz etkiler de dikkate alınarak belirlenir.

1.3.2 Acil Durum Ekipleri ve Görevleri

Acil Durum Koordinasyon Sorumlusu: Acil durum planının gereklerinin yerine getirilmesi, hazırlıklarının tamamlanması ve sürekli uygulamada tutulması ve ekipler arası gerekli koordinasyonu sağlamak üzere koruma ekibinden belirlenen sorumlu veya sorumlulardır. Ekiplerin görev dağılımlarını yapar. Dışarıdan gelen ekiplerin rahat çalışabilmesi için gerekli yardımı yapar. Olay yerini teşhis ederek, olayın raporlanmasını ve yasal bildirimleri yapmak veya yaptırmakla sorumludur. Sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir;

- Acil durum ihbarlarını almak ve gerekli kayıtları tutmak, tutturmak
- Acil durum meydana geldiğinin ihbar edilmesi durumunda alarm sisteminin çalıştırmak ve gerekli ses yayınlarını yapmak, yaptırmak
- Acil durumun cinsine bağlı olarak gerektiğinde harici acil yardım ekiplerinden (itfaiye, ambulans, polis, vb.) yardım istemektir. (Harici servislerine ait telefon numaraları AcilDurum İletişim Bilgileri'nde belirtilmiştir.)
- Acil durum ekiplerini olay mahalline sevk etmek,
- Acil durum sonrası toplanma bölgesine gelen personel, ziyaretçi vb. kişilerin yoklamasını yaptırmak.

Söndürme Ekibi: İşyerinde çıkabilecek yangınlara derhal müdahale ederek mümkünse yangını kontrol altına almak, yangının genişlemesine mani olmak ve söndürme faaliyetlerini yürütmekle görevlidirler. Sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir.

- Meydana gelen yangınları söndürmek veya kontrol altında tutmak,
- Acil durum sonrası yangın çıkma riski bulunan noktaların tespit etmek ve gerekli önlemleri almak,
- Yangın söndürme araç ve malzemelerinin sürekli bakımlı ve kullanılabilir halde bulundurmaktır.

Kurtarma Ekibi: İşyerlerinde acil durum sonrası; çalışanların, ziyaretçilerin ve diğer kişilerin arama ve kurtarma işlerini gerçekleştirme görevlidirler. Sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir;

- Her türlü acil durumda arama ve kurtarma görevlerini yapmak,
- Kazazedeleri tehlike bölgesinden taşıyarak ilk yardım görevlilerine teslim etmek,
- Tahliye esnasında oluşan panik ve kargaşayı önleyerek, tahliyeyi kolaylaştırıcı tedbirleri almak,
- Yangının yayılması ve büyümesi engellemek için olay bölgesindeki kapı, pencere ve havalandırma sistemlerini kapatmaktır.

Koruma Ekibi: Acil durum nedeniyle ortaya çıkması muhtemel panik ve kargaşayı önlemek, acil durum ekipleri arasındaki koordinasyon işlerini gerçekleştirmek, sayım işlerini yürütmek, gerektiğinde ilgili ulusal ve yerel kurumların müdahale ekiplerine bilgi vermekle görevlidirler. Sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir;

- Tahliye kapılarının açık tutulmasını sağlamak ve kapı önünde birikmeleri önlemek,
- Tahliye edilen personelin tekrar binaya girişlerini engellemek,
- Tahliye edilen personeli toplanma bölgesi içinde tutmak,
- Bina çevresinde emniyet şeridi oluşturmak,
- Bölgeye gelen profesyonel ekipleri yönlendirmek,
- İşletmeye giriş ve çıkışları kontrol altında tutmak,
- Olay bölgesindeki kapılı büro, depo ve atölyelere ait anahtarları olay mahalline ulaştırmaktır.

İlk Yardım Ekibi: Acil durumdan olumsuz etkilenen kişilerin ilk yardım müdahalelerini gerçekleştirmekle görevlidirler. Sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir;

- Acil durum bölgesindeki yaralılara önceliklerine uygun olarak ilk yardım yapmak ve en yakın sağlık kuruluşlarına sevk etmek,
- İlk yardım malzemelerinin acil durum öncesinde devamlı hazır şekilde bulundurmaktır.

Acil Durum Ekiplerinde görevli kişiler Acil Durum Ekip Listesi'nde belirtilmiştir.

ACİL DURUM EYLEM PLANI

1.4 ACİL DURUM PLANI AKIŞI-UYGULAMA EK-1 (Ek: RG-1/10/2021-31615)

Acil Durum Planı Formu

1. İŞYERİ BİLGİLERİ

İŞYERİ ADI/UNVANI: ZİYA GENÇ – GNC ORGANİZASYON

ADRES: BÜYÜKESAT MAH. KEHRİBAR SOK. NO:11/3 ÇANKAYA/ANKARA

İŞVEREN/İŞVEREN VEKİLİNİN ADI SOYADI/UNVANI: ziya genç

İLETİŞİM:

TEHLİKE SINIFI: Az Tehlikeli

NACE KODU: 4932

SGK SİCİL NO: 2.4932.2.2.1261348.6.72.80.0

ÇALIŞAN SAYISI:

2. İŞYERİ İÇİN BELİRLENEN ACİL DURUMLAR

ACİL DURUM 1: YANGIN ve PATLAMA İHTİMALİ (TL.20.02)

ACİL DURUM 2: DOĞAL AFETLER (DEPREM) (TL.20.03)

ACİL DURUM 3: DOĞAL AFETLER (FIRTINA, SEL VE YILDIRIM) (TL.20.04)

ACİL DURUM 4: ÇEVRE KAZASI VE KİMYASAL MADDELERDEN KAYNAKLI YAYILIM, SIZINTI (TL.20.05)

ACİL DURUM 5: SABOTAJ, TERÖR VE SALDIRI (TL.20.06)

ACİL DURUM 6: ZEHİRLENME, GIDA- TOPLU ZEHİRLENME VE DİĞER ZEHİRLENMELER (TL.20.07)

ACİL DURUM 7: SALGIN (BULAŞICI) HASTALIK (TL.20.08)

ACİL DURUM 8: İŞ KAZASI (TL.20.09)

ACİL DURUM 9: SAVAŞ (TL.20.10)

3. TOPLANMA YERİ (Bu bölümde, işyerinde toplanma yerini işaret eden kroki yer alacaktır)

- EK-6: ACİL DURUM TAHLİYE PLANI KROKİSİ'nde belirtilmiştir.

4. İŞYERİNİ DIŞARIDAN ETKİLEYEBİLECEK İŞYERLERİ (Bu bölümde, işyerinin acil durumlar açısından etkilenebileceği işyerleri hakkında, asgari olarak, işyerinin unvanı, faaliyet konusu ve ne tür bir etkiye neden olabileceğine ilişkin bilgiler yer alacaktır.)

- İşletme yakınında riskli işyeri/işletme
- Bulunmakta ise faaliyeti;

5. ÖNLEYİCİ VE SINIRLANDIRICI TEDBİRLER (Bu bölümde işyeri için belirlenen "her acil durum için" acil durumun olumsuz etkilerini önleyici ve sınırlandırıcı tedbirler yer alacaktır.)

Firmanın 'in faaliyetleri sırasında ortaya çıkabilecek acil durumlar aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

- Yangın ve patlama
- Doğal afetler
- Çevre kazası ve tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklı yayılım, sızıntı
- Sabotaj ve soygun
- Zehirlenme, gıda- toplu zehirlenme ve diğer zehirlenmeler
- Salgın (Bulaşıcı) Hastalık
- İş Kazası
- Savaş

Önleyici ve Sınırlandırıcı Tedbirler aşağıdaki şekilde özetlenmiş olup, her bir acil durum için ilgili talimatında ayrıca detaylandırılmıştır.

ACİL DURUM EYLEM PLANI

ACİL DURUM /TEHLİKE TİPİ	ÖNLEYİCİ VE SINIRLAYICI TEDBİRLER
YANGIN - PATLAMA	<ul style="list-style-type: none">Elektrik tesisatının periyodik kontrolü yapılmakta ve olası arıza durumlarda derhal yetkili kişilerce giderilmesi sağlanmaktadır.İşletme içerisinde sigara içilmemektedir.Paratoner mevcut olup periyodik kontrolleri yapılmaktadır.Elektronik cihazların fişleri mesai saatleri dışında prizden çekilmektedir.Basıncılı kapların periyodik kontrolleri yapılmaktadır.Kullanılan kimyasallar etiketlenmektedir.Kimyasal atıkların düzenli depolanması sağlanmaktadır.Yangınla mücadele ekipleri oluşturulmuş ve eğitimleri verilmiş ve tatbikatları düzenli olarak yapılmaktadır.Yangın söndürme cihazlarının ve dolapları ve bu ekipmanların işaret levhaları vardır. Periyodik kontrolleri yapılmaktadır.Acil çıkış kapıları bulunmaktadır. Acil çıkış kapısı ya da merdiveni üzerlerine acil çıkış işaretlemeleri yapılmıştır.Acil çıkışların ve söndürme ekipmanlarının gösterildiği tahliye planları işyerlerinde görünür şekilde asılıdır.Uygun standartlarda yangın söndürme ekipmanı bulundurulmakta ve periyodik kontrolleri yapılmaktadır.Işık ve sesli alarm sistemi mevcuttur.Gaz kaçağına karşı gaz dedektörleri bulunmaktadır.Yangın algılama sistemi bulunmaktadır.Patlamadan korunma dokümanı hazırlanmıştır.Patlayıcı ortam oluşabilecek yerlerin patlayıcı ortam oluşma sıklığı ve kalıcılığı esas alınarak bölgeler halinde sınıflandırılması ve bu bölgelerde kullanılan elektrikli ve elektrikli olmayan tüm ekipman ve koruyucu sistemlerin uygun kategorilere göre seçilmesi sağlanmıştır.
DEPREM	<ul style="list-style-type: none">Deprem akış şeması depremin etkileri göz önünde bulundurularak yapılmıştır.Tüm çalışanlara deprem eğitimi verilmekte ve tatbikat yapılmaktadır.Acil çıkışlar tahliye planlarında gösterilmiştir.Devrilmesi muhtemel büyük araç ve gereçler güvenli biçimde yerleştirilmiştir.
FIRTINA, SEL	<ul style="list-style-type: none">Tesis dere yatağına kurulmamıştır.Destek ekiplerine sel, su baskınları ile ilgili eğitim verilmektedir.İlgili mercilerin kötü hava koşulları ile ilgili duyuruları takip edilerek tedbir alınacaktır. Bu tür durumlarda talimatlar kısmında belirtilen hareket tarzı uygulanacaktır.
YILDIRIM	<ul style="list-style-type: none">İşyerinde paratoner bulunmaktadır.
TEHLİKELİ KİMYASAL MADDE YAYILIM/ SIZINTI	<ul style="list-style-type: none">Olası bir Tehlikeli kimyasal madde yayılımı vb. karşı plan oluşturulmuştur.Kimyasalların özellik ve tehlikelerine göre uygun şekilde depolanması sağlanmaktadır.Kimyasallar için çalışanlara uygun kişisel koruyucu donanım temini sağlanmakta ve eğitim verilmektedir.Her yıl eğitim verilmekte ve tatbikat yapılmaktadır.Gaz yayılımı durumlarında uygun yerlere uygun sayıda gaz dedektörü yerleştirilmesi
SABOTAJ- SALDIRI, SOYGUN	<ul style="list-style-type: none">İşletme ve etrafı aydınlatılmakta, 24 saat güvenlik kameraları ile izlenmektedir.Güvenlik bulunmaktadır.İşyerine dışarıdan girişler kontrol olarak yapılmaktadır.Acil çıkışı gösteren tahliye planları asılıdır.
İŞ KAZASI VE YARALANMA	<ul style="list-style-type: none">Çalışanlara; temel ilkyardım bilgilendirme eğitimi verilmesi sağlanmaktadır.Yeter sayıda ilkyardımcı bulunmaktadır.

ACİL DURUM EYLEM PLANI

6. MÜDAHALE YÖNTEMLERİ

Belirlenen her bir acil durum için talimat yazılmıştır, ayrıca bu acil durumlara ilişkin akış şemaları EK-1 ACİL DURUM AKIŞ ŞEMALARI içerisinde yer almaktadır.

7. TAHLİYE PLANLARI

Her bir bölüm için hazırlanmış krokiler, görevlendirilen destek elemanları, acil durum irtibat numaraları Ek-5 Acil Durum Tahliye Planında yer almaktadır.

8. ACİL DURUM EKİPLERİ

Acil Durumlara Müdahale ve Acil Durumlarda mücadele için Acil Durum Koordinasyon Sorumlusu, Söndürme Ekibi, Koruma Ekibi, Kurtarma Ekibi, İlk Yardım Ekibi, Teknik Ekip olmak üzere bir sorumlu dört ekip görevlendirilmiştir. Ek-3 ACİL DURUM EKİPLERİ bölümünde verilmiştir.

9. FORMLAR

Önleyici ve Sınırlandırıcı Tedbirler ve Acil Durumda yapılacaklar kapsamında kullanılan formlar Ek-4 Formlar bölümünde tanımlanmıştır.

İşyerinde Acil Durumlar meydana geldiğinde hazırlanmış olan plan çerçevesinde, ilgili talimat ve iş akış süreçleri uygulanır.

2 YANGIN VE PATLAMADAN KORUNMA VE YAPILACAKLAR TALİMATI

2.1 Tanımlar

Yanma : Yanma bir kimyasal olay olup, yanıcı maddelerin belirli bir ısı seviyesinde oksijen ile birleşmesidir.

Yangın : Katı, sıvı veya gaz halindeki yanıcı maddelerin oksijen ile birleşerek ısı olarak kontrol dışı yanmasıdır.

Ateş (Yanma) Üçgeni :

- **Yanıcı Madde:** Ahşap, kâğıt, kumaş, benzin, doğalgaz, yağ, boya vb. yanabilen her nevi madde.
- **Yakıcı Madde:** Oksijen
- **Isı:** Alev, sürtünme, ısı, elektrik, statik elektrik, elektromanyetik sıçrama.

Yanıcı Madde+Oksijen+Isı bu üç unsur birleştiği an yanma gerçekleşir.

Yangın olması için ateş üçgeninin bir arada olması gerekir, Ateş üçgenindeki bacaklardan bir tanesi noksan ise yanma olmaz, yangın meydana gelmez.

2.2 Yangın Sınıfları ve Müdahale Araçları

Yangının türü yanmakta olan maddeye göre değişir. Bu nedenle yangınları beş sınıfta toplayabiliriz

B

~

Yangın Çeşitleri	A	B	C	D	E
Cinsi	Katı	Sıvı	Gaz	Metal	Elektrik
Yanıcı Madde	Kağıt, Odun, Ahşap Kumaş, Pamuk vb.	Boya, Tiner, Yağ, Akaryakıt vb.	Doğalgaz, Metan, LPG, Propan, Asetilen vb.	Magnezyum, Alüminyum, Sodyum vb.	Elektrik
Söndürme Yöntemi	Yanmayı Engelleme Soğutma	Engelleme, Boğma, Soğutma	Engelleme	Soğutma, Boğma	İlk iş elektriğin kesilmesi
Kullanılan Söndürücü	Su, ABC tozlu ve köpüklü söndürücü,	ABC ve BC tozlu, halon gazlı, CO ₂ ve köpüklü söndürücü	ABC ve BC tozlu, halon ve CO ₂ gazlı söndürücü	Sadece D tozlu söndürücü	ABC ve B tozlu, halon gazlı söndürücü
Uyarı	Duman, karbonmonoksit gibi zehirli gazlara dikkat edin.	Yakındaki parlayıcıları tahliye edin.	Kaynağından gazı kesin/ yaklaşmayın.	Yaklaşmayın.	Bölgedeki elekt şalterini kapatın.

2.3 Yangına Sebep Olan Faktörler

- Güneş ısı, (Özellikle 60 derecenin altındaki ısıda çabuk buharlaşan kimyasal maddeler için etkili bir ısı kaynağıdır.)
- Patlamalar,
- Havalandırmanın olmadığı yerler, (benzin, tiner ve solvent gibi havada uçucu bileşenlerine ve moleküllerine ayrılarak 1 litresi 200 litre hacme ulaşan gazların neden olacağı patlamalar.
- Statik elektrik,
- Elektrik,
- Yanıcı sıvılar,
- Mekanik kazalar,
- Isıtma ve aydınlatma sistemlerindeki arızalar,
- Yanıcı gazlar, (doğalgaz, metan gazı, LPG, propan, asetilen gibi)
- Kaynak, kesme ve taşlama işlerinde ısı kaynaklarının kontrol altına alınmaması,
- Depolama hataları, (su ve potasyum gibi kimyasal özelliği itibariyle karışmaları halinde kimyasal reaksiyon verecek maddeler)
- Kimyasal maddelerin kullanım hataları,
- Oksijen ve yağ etkileşimine karşı gerekli önlemlerin alınmaması,
- İhmaller,
- Doğal afetler,
- Sabotaj,
- Yangına karşı gerekli önlemlerin alınmaması

2.4 Önleyici ve Sınırlandırıcı Tedbirler

2.4.1 Üretim Alanları

- ZİYA GENÇ – GNC ORGANİZASYON fabrika ve ofis alanı içerisinde sigara içilmesine izin verilmemektedir.
- Kullanılmayan elektrikli cihazların şalterleri kapatılmalı veya fişi çekilmelidir.
- Temizlik ve bakım için kullanılan yağlı bez parçaları ağız kapaklı çöp bidonlarına atılmalı ve en kısa sürede atık toplama sahasına gönderilmelidir.
- Üretim alanları yangın riskinden arındırılmış, temiz ve tertipli olmalıdır.
- Kullanılan ekipman ve hammaddeye göre uygun tipte yangın söndürücü bulundurulmalıdır.
- Üretim alanında statik elektriğin yangın riskine neden olduğu yerlerde topraklama yapılmalı, statik elektriğe karşı önlem alınmalıdır.
- Üretim alanında yanıcı / uçucu maddeler açıkta bırakılmamalıdır.
- Tüm tesiste yangın söndürme tüpleri, hidratlar ve dedektörlerin bakımları ve kontrolleri periyodik olarak yapılmalıdır.

2.4.2 Kimyasallar

- Tüm kimyasallar gerektiği şekilde etiketlenmiş ve kapalı kaplarda saklanmalıdır.
- Kimyasalların kullanıldığı yerde sadece gerekli miktarda kimyasal bulundurulmalı ve kullanılan tüm kaplar etiketlenmelidir.
- Kimyasallar MSDS lerinde tanımlanan ortam koşullarında depolanmalıdır.

2.4.3 Yanıcı Gazlar

- Gaz boruları sağlam olmalı ve fazla ısınmasına yol açmayacak şekilde yerleştirilmelidir.
- Kullanılmayan gaz vanaları tamamen kapatılmalıdır.
- Kullanılmayan gaz tüpleri dışarıda, düşmeye karşı önlem alınarak, güneşin etkilerine maruz kalmayacak şekilde ve kilit altında stoklanmalıdır.
- Yanıcı gaz tüpleri oksijen kaynağından veya oksijen tüplerinden uzakta tutulmalıdır.
- Gaz tüpleri ısı ve ateşleme kaynaklarından uzak tutulmalıdır.
- Yanıcı gazlar kullanılırken çalışma alanı terk edilmemelidir.
- Yanıcı gazlar ile çalışılan yerlerde kullanılan gazlarla ilgili gaz dedektörleri bulundurulmalıdır.
- Çalışma alanında uygun yerlere “sigara içme yasaktır” ve “ateşle yaklaşma” vs. gibi uygun uyarıcı levhalar asılmalıdır.
- Gazlar ile çalışılan ortamda sürekli olarak temiz hava girişi sağlanmalı, havalandırmanın uygun olması sağlanmalıdır.

2.4.4 Elektrik Panoları, UPS, Trafo

- Uygun yerlere “sigara içmek yasaktır” ve “dikkat ateşle yaklaşma” levhaları asılır.
- Yeteri kadar uygun tipte (köpüklü ve/veya CO2 vb.) yangın söndürme tüpleri ve diğer yangın söndürme araçları faal olarak kullanıma hazır bulundurulur.

- Otomatik yangın algılama detektörleri uygun yerlere yerleştirilir.
- Pano önlerinde yalıtkan paspas yerleştirilir.
- Yetkisiz kişilerin erişimini engelleyici önlemler alınır.

2.4.5 Malzeme / Teçhizat Depoları

- Depoların uygun ve görülebilecek yerlerine “sigara içmek yasaktır” levhaları konulur.
- Depolardaki malzemelerin özelliğine göre uygun tipte Yangın söndürme tüpleri dolu ve kullanıma hazır bulundurulur.

2.4.6 Açık Alanlar

- Çevredeki yabancı otlar, kâğıt, bez, parçası gibi yanıcı atıklar temizlenir, kesilen otlar yakılmaz ve tesis dışına çıkarılır.
- Bulunması halinde yangın hidratları vana ve rögarlar devamlı bakımlı ve temiz tutulur, periyodik olarak kontrol edilir.
- İtfaiye gelinceye kadar kullanılmak üzere, her 2-3 yangın hidrandı için uygun bir yere yeterli uzunlukta hortum bulundurulur. Anılan hortumların güneş ve yağıştan korunması için kapalı bir kutuya alınması (kullanılabilir duruma gelmesini zaman açısından riske atmayacak bir düzen içerisinde) sağlanır.

2.4.7 Elektrik Tesisatı

- Elektrik tesisatına, proje harici fazla yüklü cihazlar takılmaz.
- Elektrik tesisatında yetkili olmayan kişilerce değişiklik yapılmamalıdır.
- Tüm bina ve tesislerin elektrik dağıtım panolarındaki sigortalar muhafazalı ve otomatik olur.
- Elektrikle çalışan cihazlardan, teknik dokümanına göre gerekli olanlar topraklanır.
- Bina ve tesislerde çıplak veya hasarlı kablo, priz, fiş vb. gibi elektrik malzemesi varsa kullanılmaz, derhal yenilenir.
- Elektrik tesisatının periyodik kontrol ve bakımları yetkili personel tarafından yapılır.
- Paratoner ve çatı elektrik kablo kontrolleri, baca kontrolleri periyodik olarak yapılır.

2.5 Söndürme Prensipleri

• Soğutarak Söndürme

- Su İle Soğutarak Söndürme:** Soğutarak söndürme prensipleri içerisinde en çok kullanılandır. Suyun fiziksel-kimyasal özelliği, yanıcı maddeyi boğar ve yanıcı maddeden ısı alarak yangının sönmesini sağlar.
- Yanıcı Maddeyi Dağıtma:** Yanan maddelerin dağıtılmasıyla yangın nedeni olan yüksek ısı bölünür, bölünen ısı düşer ve yangın yavaş yavaş söner. Akaryakıt yangınlarında bu tip söndürme uygulanmaz.

• Havayı Kesme

- Örtme:** Katı maddeler veya kimyasal bileşikler kullanarak yanan madde ile oksijenin kesilmesi olayıdır. Akaryakıt yangınlarında, örtü oluşturan kimyasal bileşikler kullanılmaktadır.
- Boğma:** Yangının oksijenle ilgisinin kesilmesi veya azaltılması olayıdır.

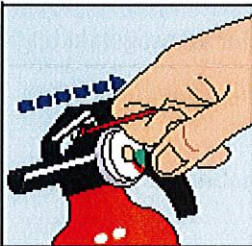
Yanıcı Maddenin Ortadan Kaldırılması:

Yanmakta olan maddelerin ortadan kaldırılması halinde, yanma üçgeni oluşamaz. Bu nedenle de yangın sönmüş olur.

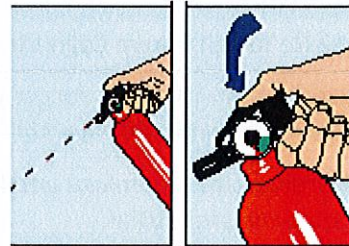

2.5.1 Söndürme Cihazının Kullanımı

1. Tetiğin üstündeki pimi çekiniz

2. Hortumu yuvasından çıkarınız ve tetiğe sonuna kadar basınız,

3. Hortumun ucundan çıkan yangın söndürücü maddeyi yangın bölgesine boşaltınız,

Handwritten signature in blue ink.

2.6 Yangın ve Patlama Esnasında Yapılacak İşlemler

Yangını ilk fark eden kişi ve işletmedekiler

- Öncelikle panik yapmadan etrafta bulunan diğer kişilerin yangından haberdar olmasını sağlar, Yangını ilk gören kişi “YANGIN VAR” diye bağıarak çevredeki personeli uyarır ve bulunması halinde Yangın Alarm Butonuna basar.
- Acil Durum Koordinasyon Sorumlusuna haber verir, panik yapmadan yangının yeri, büyüklüğü ve cinsini belirtir ve uygun ekipmana sahipse yangına müdahale eder.
- Yangın kapalı alandaysa yayılmasını önlemek için kapı ve pencereler kapatılmalıdır
- Eğer alevler çoğalmışsa ve binadan çıkış olanaksızsa, dolap vb. yerlere saklanılmamalı, pencereden dışarıdakilerle iletişim kurulmaya çalışılmalıdır.
- Dumandan boğulmamak için yardım gelene kadar eğilerek ve sürünerek hareket edilmeli, ağız ve burun ıslak bez ya da mendille kapatılarak nefes alınmalıdır.
- Duman ve yanık kokusu başka odadan geliyorsa kapılar açılmamalı, kapıya dokunulmamalıdır
- Kıyafetiniz alev almışsa, koşmadan yere yatarak yuvarlanılmalıdır. Battaniye türü örtüler alınarak alevler boğulmaya çalışılmalıdır. Eğer vücudumuzda yanık varsa, hemen soğuk suya tutulmalıdır. Acil durum ekiplerinin talimatları çerçevesinde gösterilen doğrultuda acil çıkıştan çıkarak toplanma yerine gidilmelidir. Burada yapılacak sayıma dâhil olunmalıdır.

Patlama Durumunda Yapılacaklar:

- Patlama anından hemen sonra en yakındaki acil durum düğmesine basılmalıdır.
- 112 Acil Çağrı Merkezi aranarak patlama ve yaralılar hakkında bilgi verilmelidir.
- Acil durum ekiplerinin talimatları çerçevesinde gösterilen doğrultuda acil çıkıştan çıkarak toplanma yerine gidilmelidir. Burada yapılacak sayıma dâhil olunmalıdır.

Acil Durum Koordinasyon Sorumlusu;

- Yangın ihbarını alır almaz eğer devreye alınmadıysa yangın alarm sistemini devreye sokar.
- Koordinasyon Sorumlusu, acil durum ekiplerinde yer alan personeli müdahale için olay yerine yönlendirir.
- 112 No’lu Acil Durum Çağrı Merkezi aranarak yangın ihbarında bulunulur ve aşağıdaki bilgiler verilir:
Arayan kişinin kimliği, Yangın yeri adresi, Yangının cinsi ve büyüklüğü, Yangın yerindeki tehlikeler, Yaralı/ölü miktarı (biliniyorsa)
- Koordinasyon Sorumlusu gerekiyorsa komşu işletmeleri durumdan haberdar eder ve acil duruma hazır olmalarını sağlar.
- Acil durum ekipleri olay yerine intikal ederken koordinasyon sorumlusu tarafından üst yönetime haber verilir. Tüm ekipler haberdar edilerek müdahaleye hazır olmaları sağlanır.
- Yangın bölgesindeki elektrik ve gaz hattını kesmek üzere ve diğer ekiplere teknik konularda destek sağlamak üzere bir teknik ekip görevlendirmesi yapar.

Söndürme Ekibi;

- Yangın yerinin çevresinde gereken tertibatı alır, yangını söndürmeye veya genişlemesini önlemeye çalışırlar.

- Söndürme ekibinde görevli personel hangi yangında, hangi tip söndürme cihaz ve yöntemini kullanılacağını bilmelidir ve yangına uygun söndürme cihazıyla söndürme prensiplerine uygun olarak söndürme işlemi yapar.
- Müdahale ederken tek başına olmamaya özen gösteriniz. (İkişerli gruplar halinde yangın tüpü veya yangın dolabı kullanarak müdahale ediniz.) Söndürme ekibinde görevli personel, ikişer kişilik gruplar halinde eşleştirilerek yangın bölgesine sokulacaktır. Bu iki kişi yangını söndürürken aynı zamanda birbirlerini kollayarak yaralanma, yanma, dumandan boğulma ve zehirlenmeye karşı birbirlerine sahip çıkacaklardır. Söndürme personeli; zaman zaman birbirlerini de ıslatarak, elbiselerinin kavrulmasını ve dolayısıyla ani tutuşmaları önleyeceklerdir.
- İtfaiye ekibi geldikten sonra söndürme çalışmalarını itfaiye ekibine bırakınız, yalnızca yardım istendiği durumlarda itfaiye ekibine yardımcı olunuz.
- Yangın söndürüldükten sonra kullanılan yangın söndürme malzeme ve teçhizat düzenli bir şekilde toplayınız, boşalan söndürme cihazları ve eksilen teçhizatı belirleyerek operasyon sorumlusuna bildiriniz.

İlkyardım Ekibi;

- İlk yardım ekibi yaralananlara ilkyardım müdahalesi yapmak için müdahale ekipmanlarını alarak olay mahalline gelir ve hazır bekler.
- Yaralı varsa ilkyardım yapıldıktan sonra hastaneye sevki sağlanır.

Kurtarma Ekibi;

- Kurtarma ekibinin önceliği İNSANDIR; çalışanların, ziyaretçilerin ve diğer kişilerin arama ve kurtarma işlerini gerçekleştirmektir.
- Yangın bölgesinde yaralanmış, yanmış, boğulmuş, zehirlenmiş, baygın veya ölü durumda insan bulunabilir. Öncelikle bunlar kurtarılarak ilk yardım ekibine teslim edilecektir.
- İkinci öncelik, yangın yerinde (varsa) yangının büyümesine neden olacak, çalışmalara engel olacak ve tutuştuğu takdirde çalışanlara zarar verecek patlayıcı madde, alkol, tiner, LPG tüpleri gibi yanıcı maddeler uzaklaştırılarak koruma ekibine teslim edilecektir.
- Yukarıda yazılı maddeler yerine getirildikten sonra diğer malzemeler üzerindeki etiketlerdeki öncelik sırasına göre veya belirlenmişse öncelikli olarak kurtarılacak dokümanları koruma ekibine teslim edilecektir.
- Kurtarma ekibinde görev alacak personel, yaralı taşıma usullerini bilecek ve söndürme ekibinde olduğu gibi ikişerli olarak görevlendirilecektir.
- İtfaiye ekibi geldikten sonra itfaiye ekibine tahliye kurtarma çalışmalarında yardımcı olunur.

Koruma Ekibi;

- Koruma ekibi tahliye edilen personelin yangın bölgesinden uzaklaştırılması ve görevli personel haricinde yangın bölgesine girilmesini önler.
- Koruma ekibi itfaiye geldiğinde, onları karşılayarak yangın mahalline götürür.
- Koruma ekibi, dışarıdan gelen meraklı halkın olay mahaline girmesini önler ve olay yerinden uzaklaşmasını sağlar.
- Koruma ekibi bina girişinde bulunarak giriş ve çıkışları kontrol eder. Toplanma bölgesinde koordinasyonu sağlar ve sayım yapar.
- İtfaiye araçlarının geçeceği yolların açık bulundurulmasını sağlar.
- Yağmacılık, hırsızlık ve kargaşaya engel olur.

- Yangından kurtarılan malzemeleri emniyete alır.

Tüm Ekipler;

- İtfaiye teşkilatı amirinin olay yerine gelmesinden itibaren acil durum ekipleri onun emrine girerler ve ona her konuda yardım etmek mecburiyetindedirler.

Elektrik kaynaklı çıkan yangınlarda;

- Zayıf akım ve alçak gerilimlerde (0-400V arası) meydana gelen elektrik yangınlarında su ve köpüklü söndürücü kullanılmayacak, bu tip yangınlara bölgenin elektriği kesildikten sonra CO2' li söndürücü veya kuru kimyevi tozlu (KKT) söndürücü ile müdahale edilecektir.
- Yüksek gerilimli tesislerde (400V-34500V arası) elektrik yangınlarında su ve köpük kullanılmayacak, yangına 3 metreden fazla yaklaşılmayacak, bölgenin elektriği kesildikten sonra ilgili dağıtım şirketine haber verilecek, elektrik kesilecek ve yaklaşık 3 metre mesafeden CO2'li söndürücü ya da kuru kimyevi tozlu söndürücü ile müdahale edilecektir.

2.7 Yangın Sonrası Alınacak Tedbirler

- Koruma ekibi tarafından yangın söndürüldükten sonra çevrenin güvenliği alınır.
- İdari İşler tarafından Yangın ile ilgili itfaiyeden yangın raporu alınır ve sigorta ile ilgili işlem yapılır.
- Yangın bölgesi temizlenerek yangının etkileri ortadan kaldırılır.
- Gerekli durumlarda bireylerde görülen; şok, korku, güvensizlik, gerginlik, asabiyet, toplumdan uzaklaşma, fiziksel duyarlılık, düzensiz uyku, isteksizlik, depresyon gibi tepkilerin oluşmasını engellemek amacıyla rehabilitasyon çalışmaları düzenlenir.
- Kullanılan ekipmanların kontrolleri yapılarak dolum ve değişimleri yapılır.
- Yangın sonrası oluşturulan bir ekip ile beraber yangının oluş nedeni ile ilgili analiz yapılır ve yangının gerçekleşme sebepleri belirlenerek gerekli önlemler alınır.

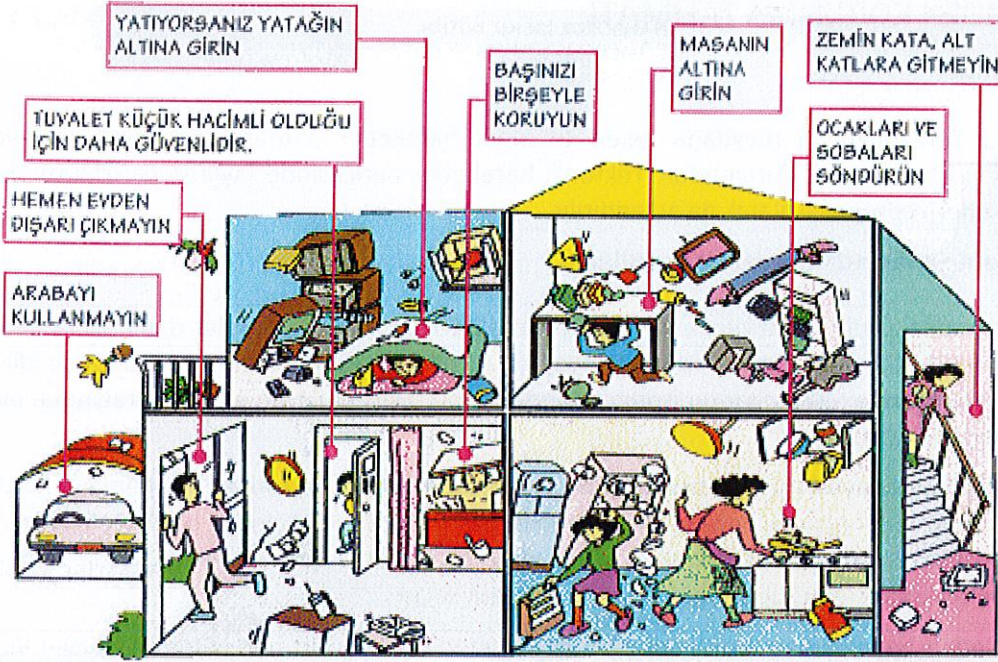
3 DEPREMDEN KORUNMA TALİMATI

3.1 Tanımlar

Deprem : Yerkabuğunda meydana gelen tektonik hareketler sonrasında gelişen can ve mal kayıplarına neden olan bir afet durumudur. Tektonik hareketler neticesinde fayların (kırıkların) arasında meydana gelen enerji boşalması olarak da adlandırılır.

3.2 Deprem Esnasında Uyulacak Kurallar

- Deprem, yerden uğultulu ve küçük sarsıntılarla başlar. Esas yıkıcı sarsıntılar daha sonra gelir. Her şeyden önce sakin olmak gerekmektedir. Yapılacak her hareketin sonucu düşünülmelidir. Eğer içerideyseniz, içeride, eğer dışarıda iseniz dışarıda kalınız. Depremlerde en çok yaralanma, binalara giriş ve çıkışlarda olmaktadır.
- Deprem 10-15 saniyesi içinde dışarı çıkabilecek durumda iseniz, (bu süre çok önemlidir, depremin ilk 10-15 saniyesi sonrasında depremin yıkıcı etkisi baş gösterir ve kaçmak en tehlikeli faaliyet olur. Bu yüzden tahliye tatbikatları yaparken ofisinizden dışarı çıkma sürenizi kaydetmeniz ve bilmeniz hayati önem taşımaktadır) derhal güvenli açık alanlara kaçın
- Daha önceden belirlediğiniz emniyetli yere geçin ve yat-çök-korun hareketini uygulayın ve cenin pozisyonunda küçülerek sarsıntının geçmesini bekleyin.
- Deprem sırasında ofislerde devrilebilecek dolap ve kitaplık gibi ağır ve yüksek cisimlerden, kırılacak camlardan, aynalardan pencerelerden uzak durun.
- Balkon, teras, çatı, döşeme kenarı vb. yerlerden uzak durun, depreme balkon ve terasta yakalandıysanız içeri girin ve yat-çök-korun hareketini uygulayın.
- Depreme merdivende yakalandıysanız en yakın kata ulaşmaya çalışın ve içeri girerek yat-çök-korun hareketini uygulayın. Merdivenlerden kaçmaya çalışmayın.
- Deprem esnasında kesinlikle asansörleri kullanmayın! Depremde kapı altlarında durmayın!
- Bulduğunuz binada gaz sızıntısı olabileceği için deprem anında ve sonrasında kesinlikle ateşli araçlar kullanmayın ve ortamda bulunan tüm ateşli araçları kapatın.
- Forklift, kamyon gibi bir iş ekipmanında iseniz aracınızı güvenli bir yere yanaştırın, aracın çalışmasını durdurun, el frenini çekin, yolu aracınız ile kapatmamaya özen gösterin.
- Depreme dış alanda yakalanmışsanız aracınızı emniyetli bir yere çekin ve ambulans, sivil savunma, itfaiye ve polis gibi araçların geçmesine olanak tanıyın.
- Tüm personel önce sarsıntının geçmesini bekleyecek, sonra acil durum amirinin vereceği tahliye talimatı durumuna göre ziyaretçi ve personeller binayı tahliye edecek ve toplanma bölgesine gidecektir.
- Depremde dışarıda iseniz devrilebilecek elektrik direklerinden, köprülerden, rampalardan uzak durun.

3.3 Deprem Esnasında Görevli Ekip Personeli

- Deprem esnasında tüm acil durum ekipleri acil durum koordinasyon sorumlusunun talimatına göre destek verir.
- Kendi can güvenliği için yukarıdaki kurallara uyar.
- Panik içindeki personeli sakinleştirir ve güvenli bir yerde beklemelerini sağlar.
- Teknik ekipteki personel verilecek talimata göre; su, elektrik ve doğalgaz gibi enerji kaynaklarını keser, elektrikler kesileceği için el feneri veya ışıldak gibi aydınlatma araçlarıyla aydınlık sağlamaya çalışır.
- Muhtemel bir gaz kaçağına karşı, personeli çakmak, kibrit gibi aydınlatma kaynakları kullanmaması konusunda seslenerek uyarır.

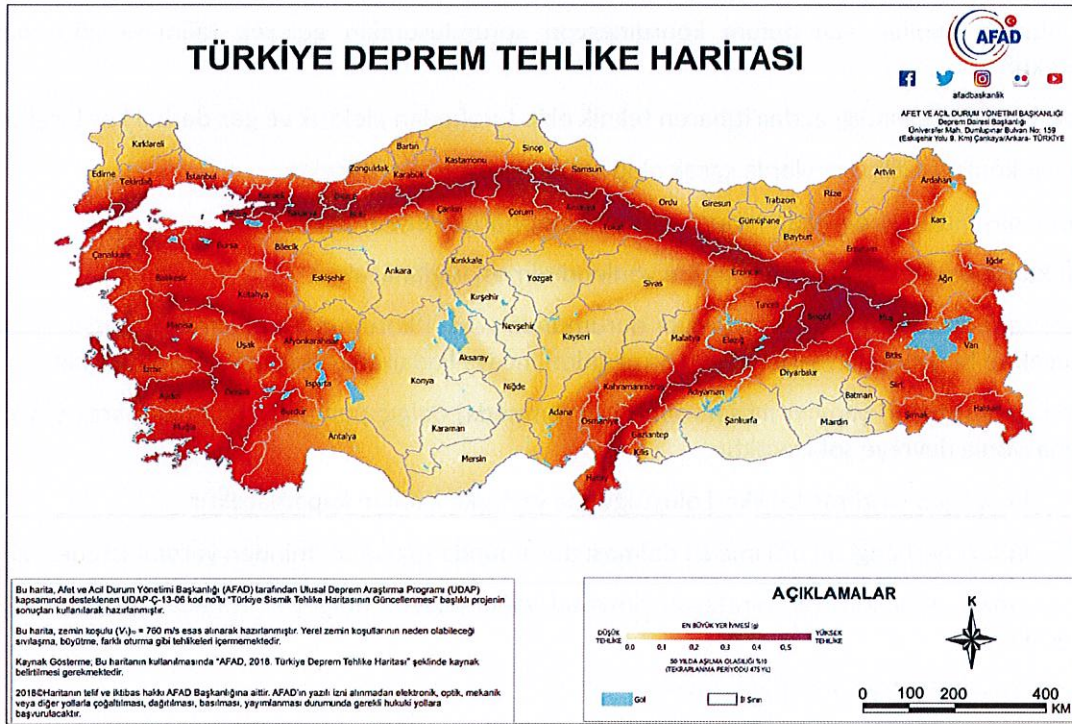
3.4 Deprem Sonrasında Uyulacak Kurallar

- Sakin olun panik yapmayın ve artçılara karşı hazırlıklı olun.
- Deprem biter bitmez; elektrik, gaz, su vanalarını ve yanan veya yanabilecek her türlü aracı kapatın.
- Cep telefonunuzu asla kullanmayınız ve şarjını bitirmeyiniz, bize ulaşmaları en az 72 saat olabilir buna hazırlıklı olun.
- Önce kendinizi sonra diğerlerinin yaralı olup olmadığını kontrol edin.
- Yangın olup olmadığını kontrol edin.
- Elektrik, su ve doğalgaz vanalarını kapatın.
- Depremden etkilenmemişseniz ve dışarıya çıkmışsanız önceden belirlenen buluşma noktasına gidin, yetkililerden gelecek anonsları dinleyin.
- Arama kurtarma ekiplerine yardımcı olmaya çalışın.
- Enkaz altında kalmışsanız; sakın kalmaya çalışın, çakmak-kibrit yakmayın, toza karşı ağzınızı bir giysiyle örtün, enkaz altında kalan diğerleriyle iletişim kurmaya çalışın ve dışarıya seslenin/düdük çalın.
- Ciddi yarası olan kişileri mümkün oldukça yerinden kımıldatmayın. Yanlış yapılan bir müdahale yarardan çok zarar getirir unutmayın bu nedenle ilkyardım ekibinin talimatlarına uyun.

Handwritten signature in blue ink.

3.5 Deprem Sonrası Görevli Ekip Personeli

- Deprem sonrası kurtarma, ilkyardım ve koruma ekibi aktif rol oynar,
- Kurtarma ekibi binanın tahliyesi esnasında panik yaşanmamasını sağlar, tahliye koridorlarında tıkanma ve yığılmalara mani olur.
- Koruma ekibi tahliye edilen personelin önceden belirlenmiş olan Toplanma Alanında toplanmasını sağlar. Personel sayımı yapar, yetkililere bildirir.
- Binadan tahliye edilen malzemeyi yağma ve hırsızlığa karşı emniyet altına alır, binaya yabancı ve yetkisiz kişilerin girmesini ve yaklaşmasını önler.
- Binanın tamamen tehlikesiz hale geldiği yetkililer tarafından beyan edilmeden binaya herhangi bir kimsenin girmesine mani olur.
- İlkyardım ekibi yaralanan personel varsa müdahale eder.
- Söndürme ekibi yangın çıkma olasılığına karşı hazır bekler.
- Depremde içeride mahsur kalan ziyaretçi veya personel varsa derhal acil durum amirine haber verilecek ve profesyonel kurtarma ekiplerinden destek istenecektir.
- Deprem sonrası zarar gören hasta veya yaralılar ambulans ile derhal en yakın sağlık kuruluşuna sevk edilecektir.
- Deprem mesai olmadığı bir anda gerçekleşmişse Acil Durum Amiri aranarak durumla ilgili bilgi verilir.

4 FIRTINA, SEL ve YILDIRIMDAN KORUNMA TALİMATI

4.1 Tanımlar

Su Baskını : Yağmur suları, boruların patlaması, beton su deposunun delinmesi veya çatlaması gibi herhangi bir nedenle binanın zemin seviyesi altındaki bölümlerini su basması olayını su baskını olarak tanımlamaktayız.

Fırtına : Rüzgarın hızlı bir şekilde esmesine denir.

Yıldırım : Yeryüzü ile bulutlar arasında meydana gelen yüksek gerilimli elektrik boşalması olayıdır.

Riskli Bölgeler: Su baskını esnasında riskli bölgeler.

4.2 Su Baskını Esnasında Yapılacaklar,

- Sel için belirlenmiş toplanma yerine acil durum ekiplerinin talimatına uyarak gidilmeli ve burada sayıma katılım sağlanmalıdır. Toplanma yeri selin durumuna göre değişmişse tüm personele önce duyurusu yapılmalıdır.

4.3 Su Baskını Esnasında Acil Durum Ekipleri,

- Panik yapılmadan çalışanlara haber verilmelidir, acil durum düğmesine basılır.
- Su baskını durumunda derhal Acil Durum Koordinasyon Sorumlusuna haber verilecektir.
- Acil durum ekipleri acil durum koordinasyon sorumlusundan gelecek talimata göre hareket edecektir.
- Su baskını ihbarı alındığı andan itibaren teknik ekip tarafından elektrik ve gaz derhal kesilecektir.
- Vanalar kontrol edilip borularda kaçak olup olmadığı kontrol edilecektir.
- İşyeri binasının su girebilecek yerlerine mümkünse bariyerler kurulacaktır.
- Mümkünse suyun kanalizasyona doğru yönlendirilmesi sağlanacaktır.
- Su tesisatının patlaması gibi su taşkını durumunda zemin kotunun altındaki tüm personel tahliye edilecek ve binaya gelen şebeke suyu arıza giderilinceye kadar ana vanalardan kapatılacaktır.
- Mümkünse (Mimari yapının müsait olması durumunda) dalgıç pompalar manuel olarak veya varsa otomasyonla devreye sokulacaktır.
- Tesis içine yoğun su girme tehlikesi oluştuğunda yerleşke kapıları kapatılacaktır.
- Tesis içindeki herhangi bir bölüme su dolması durumunda itfaiye biriminden yardım istenecektir.
- Suyla teması ciddi sorunlar yaratacak kimyasal varsa güvenli bölgeye taşınacak ve gerekli önlem alınacaktır.
- Elektrik panolarından uzak durulacaktır.
- Sudan zarar görecektir elektronik cihaz ve malzemeler yüksek noktalara kaldırılacaktır.
- Sahaya girişler engellenecek, tehlikeli durum ortadan kalkana kadar görevli ekip personeli dışında personel geçişine izin verilmeyecektir.

4.4 Sel Sonrası Yapılacaklar (Genel):

- Selin binalara yapısal zarar verip vermediği kontrol edilmelir.
- Sudan etkilenen ve su bulunan bölümlerdeki sular boşaltılır ve gerekli temizlik işlemleri yapılır.
- Tesis içinde selin getirdiği atık malzemeler toplanarak atılır.
- Islanmış elektrikli cihaz ve makinelere kurutulmadan elektrik verilmemelidir.
- Sel sonrası tehlikeli madde (aşındırıcı, zehirli, yanıcı, vb.) bulunan bölümlerde yapılacak çalışmalardan önce gerekli kontroller yapılır ve gerekli önlemler alınmadan temizlik ve bakım çalışmaları sürdürülmez.

4.5 Fırtına Esnasında Yapılacaklar

- Fırtına, aşırı rüzgâr ve hortum bilgileri alındığında veya belirtileri görüldüğünde acil durum merkezine veya koordinatörüne bilgi verilir.
- Tesisin dış bölümlerinde sürdürülen işlemler ertelenir.
- İşletmeye ait tüm kapı ve pencereler kapatılır.
- İşletme dışında bulunan malzemeler kapalı bölümlere alınır veya bulunduğu bölümde zarar görmemesi için gerekli tedbirler alınır.
- İşletme binasından dışarı çıkılmaz.
- Pencerelerden uzak durulması sağlanır.
- Hafif ve kırılğan malzemeden yapılmış çatı, duvar vb. altlarında durulmaz.
- Elektrikli aletler kapatılarak, prizlerinden çekilir.

4.6 Yıldırımdan Korunma ve Sonrasında Yapılacaklar:

- Yıldırımlı ve şimşekli havalarda tesis dışında yapılan faaliyetler durdurulur.
- Tesis dışında görev yapan personel, duvarlara yaslanmamalı, ağaç altında ve direk kenarlarında bulunmamalıdır.
- İletken malzemeler ile temas edilmemelidir.
- Yıldırım düşebilecek yarı kapalı sundurma, bina girişleri gibi bölgelerde bulunulmaması sağlanır.
- Elektrikli aletler kapatılarak, prizden çekilir.
- Korunaklı bir bölgede bulunulmadığı sürece cep telefonu kullanılmaz.

Acil Durum Ekipleri;

- Yıldırımlı ve şimşekli havalarda acil durumlara karşı hazırlıklı bulunur ve malzemeler kontrol edilir.
- Dışarıda bulunan personelin içeri alınması sağlanır. Herkesin güvenli bir bölgede bulunduğundan emin olunur.
- Haberleşme sistemi sürekli kontrol edilir.
- Acil durum koordinasyon sorumlusunun uyarı ve ikazlarına uygun olarak hareket edilir.

5 Çevre Kazası ve Kimyasal Maddelerden Korunma ve Yapılacaklar Talimatı

5.1 Tanımlar

Kimyasal madde: Doğal halde bulunan veya üretilen veya herhangi bir işlem sırasında veya atık olarak ortaya çıkan veya kazara oluşan her türlü element, bileşik veya karışımlardır.

Tehlikeli kimyasal madde:

- Patlayıcı, oksitleyici, çok kolay alevlenir, kolay alevlenir, alevlenir, toksik, çok toksik, zararlı, aşındırıcı, tahriş edici, alerjik, kanserojen, mutajen, üreme için toksik ve çevre için tehlikeli özelliklerden bir veya birkaçına sahip maddeler,
- Yukarıda sözü edilen sınıflamalara girmemekle beraber kimyasal, fiziko-kimyasal veya toksikolojik özellikleri ve kullanıma veya işyerinde bulundurulma şekli nedeni ile işçilerin sağlık ve güvenliği yönünden risk oluşturabilecek maddeler,
- Mesleki maruziyet sınır değeri belirlenmiş maddelerdir.

Patlayıcı madde: Atmosferik oksijen olmadan da ani gaz yayılımı ile ekzotermik reaksiyon verebilen ve/veya kısmen kapatıldığında ısınma ile kendiliğinden patlayan veya belirlenmiş test koşullarında patlayan, çabucak parlayan katı, sıvı, macunumsu, jelatinimsi haldeki maddelerdir.

5.2 Önleyici ve Sınırlandırıcı Tedbirler

Çevre kazalarının önlenmesi için aşağıdaki önlemler alınır:

- Atıklar türlerine göre sınıflandırılarak atık sahasında depolanır.
- İşletme içinde atıklar düzenli olarak toplanır ve atık toplama sahasında toplanır.
- Atık toplama sahasında bulunan atıklar düzenli olarak lisanslı atık taşıma ve bertaraf firmalarına verilir.
- İşletme içinde oluşabilecek yangınlarla ilgili önlemler alınarak, yangın söndürme sistemi kurulmuştur.
- Personele düzenli olarak acil durumlar, çevre ile ilgili eğitimler verilir.
- Çevre ile ilgili uyarı ve ikaz levhaları bulundurulur.

Kimyasal Dökülmeleri ve Kazaları önlenmesi için aşağıdaki önlemler alınır:

- Kimyasallar tanımlanarak etiketlenir.
- Tüm kimyasalların MSDS' leri ve MSDS özetlerini içeren sızıntı döküntü planı kimyasalın kullanım alanında bulunur.
- Kimyasallar ilgili uyarı ve ikaz levhaları bulundurulur.
- Kimyasal dökülme olması durumunda müdahale için yakında talaş bulunur ve uygulanabildiği durumda taşma havuzları bulunmaktadır.

6 SABOTAJ, TERÖR VE SALDIRI TALİMATI

6.1 Tanımlar

Sabotaj : Herhangi bir şirketin veya çalışan personelinin canına, mal varlığına, faaliyetine ve imaj kaybına yönelik bombalama, yıkma, zehirlenme ve kasıtlı hizmet dışı bırakma vs. gibi zarar verici hareketlerin tümüne SABOTAJ denir.

Terör : Cebir ve şiddet kullanarak; baskı, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biriyle, siyasi, hukuki, sosyal, laik, ekonomik düzeni değiştirmek, devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, devletin can ve mal

güvenliğini, kamu düzenini veya genel sağlığı bozmak amacıyla bir örgüte mensup kişi veya kişiler tarafından girişilecek her türlü suç teşkil eden eyleme TERÖR denir.

Terörist : Savaş ve diplomasi ile kazanılamayan sonuçları elde etmek, insanları korkutmak ve itaat ettirmek için bir felsefe ve ideolojiye dayanarak sistemli şekilde şiddet kullanmak ve Siyasal amaçlar için mevcut durumu yasadışı yollardan değiştirmek amacıyla örgütlü, sistemli ve sürekli terör eylemlerini kullanmayı bir yöntem olarak benimseme durumuna da TERÖRİZM denir.

6.2 Dikkat Edilmesi Gereken Genel Hususlar

- Ülkemizde ve dünyada cereyan eden terör olayları, özellikle insanların toplu bulunduğu yerleri hedef almaktadır. Terörle birlikte yaşamayı öğrenmek için de, tedbirli, bilgili ve her şeyden önce dikkatli olmak gerekir.
- Terörist veya saldırgan, şirketimize saldırmadan önce mutlaka bilgi toplayacaktır. Şirketimizi inceleyecek ve istihbarat kaynağı olarak muhtemelen personelden yararlanacaktır. Bu nedenle, tanımadık kişi veya kişilerle olan ilişkilere çok dikkat etmeli ve şirketimizin güvenliği, mimari yapısı ve tekniği hakkında bilgi verilmemelidir.
- Terörist veya saldırgan dışarıdan gelecek diye bir kural yoktur. Personel seçiminde dikkatli davranmalı ve şirket içinde de bu tip insanların personel sıfatıyla barınabilecekleri unutulmamalıdır.
- Çok aceleci, tedirgin ya da aşırı sakin ve hareketleri size normal gelmeyen kişiler takip edilmeli ve güvenliğe haber verilmelidir.
- Uygun olmayan yer ve zamanda, ilgisiz bir kişi (tanıdık veya tanımadık) görüldüğünde derhal güvenliğe bildirilmelidir.
- Sabotaja veya saldırılara en müsait yerlerin, tuvaletler, soyunma kabinleri, çöp kutuları, kapı arkaları ve acil çıkış kapıları olduğu unutulmamalıdır.
- Teröristlerce ilan edilmiş özel günlerde daha dikkatli olunmalıdır.
- Kurye veya Posta yolu ile gelen paket, zarf ve koliler dikkatlice kontrol edilmelidir.
- Emanet çanta, koli ve paket kabul edilmemelidir.
- Kilitli olması gerekirken açık bulunan mekânlar zaman geçirilmeden güvenliğe bildirilmelidir.

6.3 Sabotaj Esnasında Uyulacak Kurallar

- Sakin olunur, panik yapılmaz ve sabotajın şekli belirlenir.
- Sabotaj veya saldırı ihbarı alan veya bu konuda şüphelenen kişi süratle Güvenliğe ve Acil Durum Koordinasyon Sorumlusuna bilgi verir.
- Acil durum amirinin insiyatifi ve olayın gerçekliği durumuna göre kolluk kuvvetleri ile derhal iletişime geçer.

7 ZEHİRLENME – GIDA, TOPLU ZEHİRLENME VE DİĞER ZEHİRLENMELER

7.1 Tanımlar

Mortalite : Ölüm; ölümlülük. Çoğunlukla tek kişi değil, topluluk için kullanılır.

Morbadite : İyilik hali dışında olduğu düşünülen herhangi bir fiziksel veya psikolojik durum; hastalık.

7.2 Gıda Zehirlenmesinin Belirtileri

I. Ağızda Yanma veya Özel Tat	II. Bilinçte Değişik Derecede Bozukluk
III. Bulantı	IV. Solunum ve Dolaşımda Bozukluk
V. Kusma	VI. Görmede Bozukluk
VII. Karın Ağrısı	VIII. Nabızda Zayıflama
IX. Karın bölgesinde kramp	X. Göz Bebeklerinde Küçülme
XI. İshal	XII. Havale
XIII. Halsizlik	XIV. Bilinçte Değişik Derecede Bozukluk
XV. Baş dönmesi	XVI. Solunum ve Dolaşımda Bozukluk

7.3 Gıda Zehirlenmesinde Yapılacaklar

Hastanın bilinci yerindeyse;

- Hastayı yan yatırın ve sağlık ekibi gelene kadar hastayı yalnız bırakmayın.
- Zehirlenme olayın kısa bir süre önce olmuşsa hastayı kusturun.

Hastanın bilinci yerinde değil ise;

- En yakın sağlık kuruluşuna haber verin ve gıda zehirlenmesi olduğunu belirtin.

İlk yardım ekibi uygulaması:

- Hastayı yan yatırın, başını arkaya çevirin ve soluk yolunu açın, alt çenesini ve dilini öne çekin ve gerekiyorsa suni solunum yapın, kalp durmuşsa kalp masajı uygulayın ve hastayı yalnız bırakmayın.
- *Gıda harici zehirlenmeye sebep olan ürünün üzerindeki etikette zehirlenmeye karşı ne yapılacağı yazıyorsa, yazılanları uygulayın. Kimyasal zehirlenmesi ise MSDS formu ile birlikte doktora başvurulur.*
- *Zehirlenme mesai saati dışında olduysa zehirlenen kişi derhal sağlık kurumuna sevk edilir.*

8 SALGIN (BULAŞICI) HASTALIK YÖNETİM TALİMATI

8.1 Tanımlar

Salgın (Bulaşıcı) Hastalık: Kısa bir zaman içinde çevredeki insanların, hayvanların ya da bitkilerin büyük bir bölümüne bulaşan hastalık.

Enfeksiyon: Organizmada hastalığa yol açan mikrop, virüs, parazit vb. etkenlerin genel veya yerel gelişmesi, yayılması.

Enfekte Kişi: Halk sağlığı riski oluşturabilecek bir bulaşıcı hastalığa yakalanmış olan ya da böyle bir hastalığın kuluçka dönemi içinde olduğu sonradan anlaşılan, ya da halk sağlığı tehdidi oluşturan bir ajanın etkisinde kalan kişi.

Hasta Kişi: Halk sağlığı riski oluşturabilecek bir fiziksel rahatsızlıktan muzdarip olan veya bundan etkilenmiş olan birey.

Enfekte Bölgeler: Bulaşıcı ve salgın hastalıklar ile enfekte olan ve bulaş riski taşıyan bölgeler.

Dezenfeksiyon (Arındırma): Bir insan ya da hayvan bedeninin yüzeyinde ya da eşyası, yükü, taşıtlar, tesisler ve posta paketleri içinde ya da üzerinde mevcut enfeksiyöz etkenlerin, doğrudan kimyasal veya fiziksel maddelere maruz bırakılarak kontrol edilmesi veya öldürülmesi için alınan sağlık önlemlerine dair işlemler.

Ön hazırlık: Salgın varlığının tespitinden önce belirli eylemlerin gerçekleştirilmesi yoluyla acil durum veya afetlerin etkisini azaltmaya yardım edebilen önlemlere verilen isimdir. Ön hazırlık, idari hükümet veya yerel yönetimler düzeyinde girişimde (müdahale) bulunulmasını veya onarım operasyonlarını ve yaşam koruma anlamındaki tüm hazırlıkları ya da planları kapsar.

Acil Durum Hazırlık Ekibi (Bulaşıcı Hastalık/Salgın Koruma Ekibi) : İş sağlığı ve güvenliği kurulunun bulunduğu işyerlerinde kurul tarafından, diğer işyerlerinde ise; işveren veya vekili koordinesinde, bulunması halinde işyeri hekimi, iş güvenliği uzmanı ve diğer sağlık personeli ile çalışan temsilcisi ve mümkünse ilk yardım eğitimi almış veya tecrübesi olan kişilerden oluşan ekiptir.

8.2 SALGIN YÖNETİMİ

8.2.1. Salgın Hastalık Nedir?

Ülkemizin içinde bulunduğu coğrafik yapı, alt yapı eksikliklerinden kaynaklanan problemler ve genel hijyen uygulamalarındaki noksanlıklar sebebiyle özellikle yaz döneminde sindirim yoluyla bulaşan hastalıklar, kış döneminde de solunum yolu ile bulaşan enfeksiyon hastalıkları görülebilmektedir.

Ayrıca, dünya genelinde öngörülemeyen ancak küresel ısınma iklim değişiklikleri vb. koşulların değişmesi sebebiyle salgın hastalıklar da meydana gelebilmektedir. İthalat-ihracat ve/veya ulaşım-konaklama uluslararası salgın hastalıkların ülkemizde de görülebilmesine neden olabilir.

Bulaşıcı hastalıkların engellenmesinde; çevrenin olumlu hale getirilmesi, atıkların sağlıklı bir şekilde bertaraf edilmesi, suların dezenfeksiyonu, vektörlerin ortadan kaldırılması, gıda güvenliği ve kişisel temizliğin bir yaşam biçimi haline getirilmesi önemlidir.

Özellikle de öngörülmesi çok güç olan salgın tehlikesine karşı işletmenin böyle bir duruma en başından hazırlıklı olması ve acil durumlarda hızla aksiyon alması yaşamsal bir durum olarak değerlendirilir.

İşletmenin ön hazırlık yapma fırsatı olmayan salgın durumlarında acil eylem planı yapmak dışında bir yolu bulunmamaktadır. Geçmiş yaşanan salgınlar değerlendirilir ve geçmişten gelen veriler ışığında ve öngörülen bazı verilerde değerlendirilerek eylem planı oluşturulmaktadır. Bu sebeple tahmin edilemeyen herhangi bir salgın anında işletme bünyesinde acil eylem planı doğrultusunda aşağıdaki çalışmaların ivedilikle başlatılması önem kazanmaktadır.

- Salgınlar için erken uyarı sisteminin kurulması,
- Muhtemel salgınlar için hareket planlarının hazırlanması,
- Mevcut kaynakların (personel, malzeme, araç) kayıtlarının tutulması,
- Salgın kontrolü konusunda çalışanların eğitiminin sağlanması,
- Bulaşıcı hastalıkların görülmesi durumunda ve salgınlarda bilgilendirme için,

Sağlık Bakanlığı ve bakanlığın yetkilendirdiği resmi kurum ve kuruluşların bilgilendirmeleri takip edilerek, kurulan danışma hatları ve yetkilendirilen sağlık kuruluşları ile irtibata geçilmelidir. Risk altındaki nüfusun belirlenmesi, hastalık kaynağı, bulaşma yolunun belirlenmesi ve duyurulmasını Sağlık Bakanlığı yapar.

Kaynak ve bulaşma yollarına ait Sağlık Bakanlığı'ndan elde edilen bilgiler değerlendirilerek alınması gereken önlemler belirlenir.

Çalışanların eğitimi: çalışanların hastalıktan korunması, hastalık etkeni ile karşılaşanlara belirtilerin anlatılarak sağlık kurumlarına başvurularının sağlanması, hasta bakım kuralları vb. konuları içeren eğitimler hazırlanarak, çalışanlara online olarak verilmesi insan kaynakları departmanı koordinesi ile gerçekleştirilir.

8.2.2. Salgın Hastalıklarının Bulaşma Yolları

Doğrudan temas, dolaylı yoldan temas ve damlacık saçılması (Öksürme, hapşırma, gülme ile ortama saçılan damlacıklar) yollarından biri ile olur.

Doğrudan temas: Mikroorganizmaların insandan insana fiziksel dokunma ile bulaşmasıdır. Uçuk ve bit enfeksiyonu örnek verilebilir.

Dolaylı temas: Duyarlı kişi mikropla bulaşmış bir nesneye dokunursa meydana gelir. (Kapı kolu, asansör düğmesi v.b.)

Damlacık saçılması: Hasta kişinin solunum salgıları ile temas sonucu oluşur. Hasta konuşma, gülme, hapşırma, öksürme ile ortama enfekte salgılar saçar. Bunlar havada 1 metre kadar yayılarak yakında ki kişinin ağız, burun, göz dokularında yerleşebilir. Boğmaca, grip, zatürre damlacık saçılması ile bulaş gösteren enfeksiyonlardır.

Ara kaynak ile

Duyarlı bir kişi tarafından alınıncaya kadar mikroorganizmaların yaşam döngüsünü sağlayan maddeler ara kaynaktır. Su, kan, serum, plazma , çeşitli tedaviler , yiyecek maddeleri ve dışkı ara kaynak olabilir. Tifo, Hepatit A, Kolera bu enfeksiyonlara örnek verilebilir. Yurt dışı seyahatlerinde açıkta satılan yiyecekleri almamak, kapalı kutularda satılan ve güvenli olduğundan emin olunacak sıvıları tüketmek sağlık açısından çok önemlidir.

Vektör yolu ile

Mikroorganizmayı canlı bir organizmaya aktaran pire, kene ya da sivrisinek gibi bir ara taşıyıcı (vektör) varsa vektör yolu ile bulaş meydana gelir. Daha çok tropikal bölgelerde görülür. Lyme hastalığı kenelerle, Sıtma sivrisineklerle insanlara bulaşan hastalıklardır.

8.2.3. Salgın Hastalıkların Vücuda Giriş Yolları

Enfeksiyon etkeninin (salgın sebebi) duyarlı kişiye girme ve yayılma yoludur. Bazı mikroorganizmalar için özel giriş yolları vardır. Bunlar;

Tüberküloz (Verem), Soğuk algınlığı,difteri, grip , boğmaca gibi enfeksiyonların mikropları solunum sistemi yoluyla vücuda girerler.

AIDS, Hepatit B virüsleri kan dolaşımıyla ya da diğer vücut sıvıları ile girerler.

Salmonella (Tifo), kolera sindirim sistemi yoluyla girerler.

Gonore (Bel soğukluğu), Sifiliz(Frengi) etkenleri üreme organları öncelikli olmak üzere mukozalardan girerler.

Kuduz, tetanoz mikropları cilt bütünlüğünün bozulduğu yerlerden vücuda girerler.

Enfeksiyonlardan Koruyucu Önlemler

Enfeksiyon hastalıklarının ortaya çıkmasını ve yayılmasını önlemek için hem kişisel hem de işyerlerinde yapılabilecek birçok şey vardır. Yapılacakların belirlenmesi ve görevlendirilmelerin yapılması için karşılaşılan salgın (bulaşıcı hastalık) ile ilgili Sağlık Bakanlığının bilgilendirmeleri, duyuruları, önlemleri baz alınarak işletme tarafından eylem planı detaylı olarak hazırlanır. Hazırlanan acil eylem planında yer alabilecek genel başlıkları şöyle sıralayabiliriz:

Kapsamlı Bağışıklama: Enfeksiyon hastalıkları görülen bölgelere seyahat edenlerin ya da bu bölgelerden göç edenlerin aşılınması, çocukluk ve yetişkin aşılarının tam ve düzenli yapılması gibi. Bugün bağışıklama ile difteri, tetanoz, boğmaca, kızamık, kızamıkçık, bir kısım menenjit tipleri, çocuk felci, hepatit B, hepatit, A, pnömokoksik pnömoni (zatürre) , influenza (grip) ve kuduz dâhil olmak üzere birçok hastalığı kontrol etmek mümkündür. Hamilelerde yapılan bağışıklama plasenta yoluyla bebeğe antikörlerin geçmesini sağlar.

Emzirmekle de annenin antikörleri bebeği bazı enfeksiyonlardan korur.

Beslenme: Vücut besinler yoluyla alınan proteinlerden antikörler üretir. İyi beslenmeyen kişi, yetersiz protein alımından dolayı, yayılım gösteren mikroorganizmalara karşı yeterli mücadele oluşturamaz. Bu nedenle dengeli beslenme vücudun mikroplardan korunması ve vücut direnci için çok önemlidir.

Çevresel koşulların düzeltilmesi: Kirli, sağlıksız ve bakımsız ortamlar her türlü enfeksiyon için en iyi zeminlerdir.

Çalışanların Bilgilendirilmesi: Tüm çalışanların konuyla ilgili bilgilendirilmesi ve bu konuda hızla oluşturulan temel bir eğitimin bütün ekibe sunulması için özen gösterilir. Örneğin, Hastalık nasıl yayılmakta? Kişi kendini, ailesini ve iş arkadaşlarını korumak için ne yapabilir? Nasıl beslenmelidir? İşyerlerinde görevli iş sağlığı ve güvenliği profesyonelleri tarafından çalışanlara uygulamalı etkin maske kullanımı ve Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında atık yönetimi eğitimleri verilmeli ve hijyen konusunda farkındalıkları arttırılmalıdır. (e-posta)

Salgından Korunma Acil Durum Eylem Planı Kontrol Listesi

İşletme bünyesinde alınacak önlemler ciddiyet seviyesine göre belirlenmektedir;

S1 Seviye 1 Bilinç Türkiye'de belgelenmiş bir bulaşma vakası bulunmaması
S2 Seviye 2 İkaz Türkiye'de belgelenmiş bir vakanın bulunması şüphesi
S3 Seviye 3 Ciddi Türkiye'de sınırlı bir bölgede belgelenmiş vaka bulunması
S4 Seviye 4 Şiddetli Türkiye'de yaygın bir şekilde insana yayılma olması
S5 Seviye 5 Kritik Virüsün hızlı bir şekilde yayılarak Türkiye'nin her noktasında vakanın görülmesi

9 İŞ KAZASI YÖNETİM TALİMATI

9.1 Tanımlar

İş Kazası : İş yerinde meydana gelen, çalışanlarda, araçlarda, makinelerde, donanımlarda ve çalışma düzeninde manevi ve maddi zararlara sebep olan istenmeyen, beklenmeyen ve önceden planlanmayan olaylardır.

Ramak Kala : İşyerinde herhangi bir personel yaralanmasına, maddi kayba veya ekipman zararına yol açmayan fakat tekrarı halinde iş kazası oluşturma potansiyeli bulunan olaylardır.

9.2 İş Kazası Esnasında Yapılacaklar

- İş Kazası olduğu anda kazanın en yakınındaki çalışanlar görevi ne olursa olsun kazaya uğrayan çalışan ve kendileri için güvenli bölge oluştururlar.
- Derhal İlk Yardım ekibi, Acil Durum Koordinasyon Sorumlusu ve İnsan Kaynakları/Personel Departmanına haber verilir. İlk Yardım ekibi göreve çağırılarak iş kazasına uğrayan çalışana müdahale edilmesi sağlanır.
- İlk Yardım sertifikası olmayan, eğitimsiz çalışanlar kazalı personele kesinlikle müdahale etmez. İlk Yardım ekibi tarafından kazalıya müdahale edilir.
- Ortamda elektrik veya zehirli gaz bulunma şüphesi varsa kesinlikle olaya müdahale edilmeden teknik ekibe haber verilir ve ortamdaki elektrik, gaz akımının kesilmesi sağlanır. Küçük sıyrık, hızlı tedavi edilebilir kazalarda gerekiyorsa en yakın sağlık kuruluşuna götürülerek tedavisi yaptırılır
- Büyük kazalarda, kaza geçiren kişinin yerinden kıpırdatılması sakıncalı olabileceği durumlarda 112 Acil Yardım aranarak ambulans beklenir.
- Ölümlü iş kazalarında; İlk Yardım aracı ile gelen doktor ölümü bildirdiği andan itibaren ilgili makam gelene kadar hiçbir müdahalede bulunulmaz.
- Ölümle sonuçlanan kazalarda; İlk Yardım aracı ile gelen doktor ölümü bildirdiği andan itibaren ilgili makam gelene kadar hiçbir müdahalede bulunulmaz.
- Diğer tüm kazalarda (hayati tehlikesi yüksek olanlardan, büyük müdahale gerektirmeyen kazalara kadar); hasta bir sağlık kuruluşuna götürülür.

9.3 Kaza /Ramak Kala Olay Tespiti ve Bildirimi

- Potansiyel tehlikeye sahip ucuz atlatılan olaylarla ilgili olarak olayı gören veya maruz kalan kişi tarafından Ramak Kala Formu doldurulur ve tüm personel tespit ettiği güvenli olmayan durumları ve ucuz atlatılan olayları Ramak Kala Formunu doldurarak fabrika içerisinde yerleri tanımlanmış olan Öneri ve Şikayet Kutularına atar veya İSG ile ilgili sorumlu yöneticisine verir.
- Öneri ve Şikayet kutularındaki ramak kalalar Yönetim Temsilcisi tarafından periyodik olarak toplanır, değerlendirmeleri İSG Uzmanı ile beraber yapılır veya İSG Kurulunda değerlendirilir ve analizleri yapılarak üst yönetime raporlanır. Ramak Kala formlarında çalışanların belirtmiş olduğu güvenli olmayan durumun çok büyük bir risk teşkil etmesi halinde derhal önlem alınır, gerektiği halde düzeltici önleyici faaliyet başlatılır.
- **ZİYA GENÇ – GNC ORGANİZASYON** işletmesinde gerçekleşen kaza ile ilgili olarak araştırma başlatılır. Araştırma yapılırken mümkün olduğu durumlarda kazanın/olayın olduğu yere gidilir ve tatbikat yaptırılır. Kazayı/olayı geçirenlerle ve şahitlerle ayrı ayrı görüşülür ve kaza/olay ile ilgili bilgi ve görüşler alınarak değerlendirme yapılır. Kaza/ Olay araştırmasına İSG Uzmanı / Yönetim Temsilcisi başkanlık eder ve Üretim Müdürü, Personel Sorumlusu / İK, İSG Uzmanı, Yönetim Temsilcisi ve olaya şahit olan kişilerden oluşan bir ekip gerekmesi halinde Kaza/Olay araştırmasına katılır. Tatbikat sonrasında elde edilen bulgular neticesinde Kaza/ Olay Araştırma Formu hazırlanır. Kaza/ olay formunda Kazanın/olayın nedeni, hasar gören mal-techizat-demirbaş ve benzeri kazalardan/olaylardan

P

korunmak için alınacak önlemler belirlenir. Varsa Kaza şahit ifadeleri, fotoğraflar ve krokiler ilgili forma ek olarak koyulur.

- Kaza Bildirimi Personel Sorumlusu tarafından yasaların gerektirdiği süre içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirim yapılarak Kaza Bildirim Formu hazırlanır, Kaza Bildirim Formu istatistiklerinin tutulması için sorumlu kişiye teslim edilir veya sunucu içerisine yüklenir.
- Her iş kazasının ardından Düzeltici faaliyet açılır ve her iş kazası sonrasında Risk Analizine ilgili kazaya ilişkin bilgiler eklenerek revize edilir.

9.4 İş Kazası İçin Belirlenmiş Önleyici Tedbirler

- Çalışanların işe giriş muayeneleri yapılmalı ve muayene formunda belirtilen işlerde çalışması sağlanmalıdır.
- Çalışanlara İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimleri verilmeli, aksatılmamalıdır.
- Risk Değerlendirmesinin güncel tutulmalıdır.
- Tüm çalışanlar için kuralcı değil, önleyici yaklaşım uygulanmalıdır.
- Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliğine etkin katılımı sağlanmalıdır.
- Çalışma saatlerinde mevzuatta belirtilen sürenin üzerine çıkılmamalıdır.
- Ramak kala olayların kayıtları tutulmalı ve tekrarlanmaması için kayıtları tutulmalıdır.
- Tüm çalışanların yaptıkları işe ve kullandıkları iş ekipmanına özgü iş güvenliği talimatları hazırlanmalı ve çalışanlar bilgilendirilmelidir.
- Çalışanların tehlikeli ve güvensiz hissettikleri durumda çalışmaktan kaçınma haklarının bulunduğu anlatılmalıdır.
- Makine ve ekipmana ve yapılan işe özgü uyarı ikaz levhaları firma içerisine asılmalıdır.
- Etkin bir denetim mekanizması uygulayarak, çalışanlara iş sağlığı ve güvenliği kuralları hatırlatılmalıdır.
- Bakanlığın yayınladığı kanun ve yönetmeliklere etkin bir şekilde uyulmalıdır.
- Tüm makine ve ekipmanların periyodik kontrolleri belirtilen sürelerde yapılmalıdır.
- İşyeri temizliğine ve düzenine özen gösterilmelidir.
- İşyerinde düşme ve kayma risklerine karşı etkin bir şekilde güvenlik önlemleri alınmalıdır.
- Yapılan işe özgü ehil kişilerden eğitimler alınmalıdır. (Yüksekte çalışma, Kapalı alanda çalışma vb.)
- İş Sağlığı ve Güvenliğinin yalnızca alt kademe çalışanlar ile sağlanamayacağını, orta ve üst kademinin de katılımının ve sorumluluk sahibi olduğu unutulmamalıdır.
- Tüm Kişisel Koruyucu Donanımlar standartlara uygun olarak tedarik edilmelidir.
- Tüm Kişisel Koruyucu Donanımlar aktif olarak çalışanlar tarafından kullanılmalıdır.
- Makine koruyucu donanımlar kesinlikle çıkarılmamalıdır.
- Emniyet siviçleri, fotosel sensörler, koruma muhafaza sacları ve siperlikler kesinlikle çıkarılmamalı, iptal edilmemelidir.
- Tüm makine ve ekipmanlar için günlük kontrol formu düzenlenmeli ve kayıtları tutulmalıdır.
- Firmadan önceliğin İş Sağlığı ve Güvenliği olduğu unutulmamalıdır.
- Firmadan çalışma saatlerinde kendi bölümü dışında hiçbir çalışanın farklı bölümde bulunmasına engel olunmalıdır.
- Tüm çalışmalar özellikle risk bulunduran çalışmalar mümkün olduğunca az çalışan ile yapılmalıdır.
- Öncelikle toplu koruma önlemleri alınmalı sonrasında Kişisel Koruyucu Donanımlar kullanılmalıdır.

9.5 İş Kazası için Belirlenmiş Sınırlayıcı Tedbirler

- Yangın söndürme ekibi, İlk yardım ekibi, Kurtarma ekibi ve Koruma ekibi oluşturulmalıdır ve bu ekiplere gerekli eğitimler verilmelidir/aldırılmalıdır.
- Yangın söndürme ekibi, İlk yardım ekibi, Kurtarma ekibi ve Koruma ekibinin üyeleri ve iletişim bilgileri ile birlikte görünür şekilde firma sahasında bulunmalıdır.
- Yılda en az bir defa acil durum tahliye ve kurtarma tatbikatlarının yapılmalıdır.
- İş kazası acil durum şemasının görünür şekilde kat giriş ve çıkışlarına asılmalıdır.
- Acil durum stop butonlarının aktif şekil çalıştığından emin olunmalı ve çalışanlar butonların kullanımı konusunda bilinç sahibi olması sağlanmalıdır.
- Müdahalenin yetersiz kalacağı acil durumlarda 112 Ambulans aranmalı, geciktirilmemelidir.
- 112 Ambulansa mümkün olduğunda doğru, kısa ve öz bilgiler verilmelidir.
- Hiçbir çalışan yalnız başına çalışma yapılmamalıdır.
- Gece çalışmalarında her bölümden en az 2 çalışan bulunmalı ve çalışanlar arasından ehliyet sahibi personeller bulundurulmalıdır.
- Tüm çalışmalar özellikle risk bulunduran çalışmalar mümkün olduğunca az çalışan ile yapılmalıdır.

9.5.1 Elektrik Çarpması

9.5.1.1 Elektrik Çarpması için Belirlenmiş Önleyici Tedbirler

- Firmanın ana elektrik panosuna 300 mA değerinde kaçak akım rölesi taktırılmalıdır. Firma içerisinde bulunan tali pano ve kombinasyonlara ise 30 mA değerinde kaçak akım rölesi taktırılmalıdır.
- Yılda bir kez yetkili ehil kişilerce testleri yapılarak standartlara uygun şekilde çalıştığını gösterir rapor hazırlanmalıdır.
- Yılda bir kez elektrik iç tesisat ölçümleri yaptırılmalıdır.
- Yılda bir kez makine-tezgâh, elektrik pano topraklama ölçümleri yaptırılmalıdır.
- Elektrik panolarının üzerinde tehlike, yaklaşmayın levhaları asılı bulundurulmalıdır.
- Elektrik panolarının önleri kırmızı boya ile çizilerek dikkat çekmesi sağlanmalıdır.
- Elektrik Pano önlerine kesinlikle malzeme istiflenmemelidir. Pano önü rahatça ulaşılabilecek şekilde açık bırakılmalıdır.
- Elektrik pano önlerine yalıtkan izole kauçuk paspas yerleştirilmelidir.
- Elektrik panolarını kapakları kilitli bulundurulmalı, anahtar yetkili elektrik bakımıcısında bulundurulmalıdır.
- Elektrik arızalarında derhal yetkili elektrik bakımıcısına haber verilmeli, kesinlikle personel kendisi arıza gidermeye çalışmamalıdır.
- Elektrik arızalarında kullanılan ekipmanlar koruyucu yalıtılmış malzeme ile kaplı olmalıdır.
- Firma içerisinde mümkün olan her noktada 42 V küçük akım kullanılmaya özen gösterilmelidir.
- Makine- tezgah gibi ekipman arızalarında kesinlikle personel müdahale etmemeli, yetkili elektrik bakımcı tarafından arızalar giderilmelidir.
- Uzatma kabloları dışına spiral koruyucu muhafaza geçirilmeli, ezilmeye bağlı kaçaklar önlenmelidir.
- Uzatma kabloları prize bağlı bırakılmamalıdır.
- Uzatma kablosu üzerine başka bir uzatma kablosu takılarak uzatma yoluna gidilmemelidir. Bu şekilde kablunun dayanabileceği akımdan fazla akım geçtiği unutulmamalıdır.
- Yılda bir kez uzatma kablolarının bağlı bulunduğu prizler kontrol edilmeli, ısı sonrası erimeye bağlı yangın çıkabileceği unutulmamalıdır.

- Firma içerisinde kullanılan elektrik kablolarının içerisinde geçen akımın büyüklüğüne uygun olarak seçilmelidir.
- Kablolar makara şeklinde birbirine dolandırılarak kullanılmamalıdır. Uzun kablolar açılarak kullanılmalı, içerisinde akım geçtiği sırada dolandırıldığı için çabucak ısınacağı ve bu şekilde yangın çıkabileceği unutulmamalıdır.
- Kablolar keskin köşe ve kenarlardan korunmalıdır.
- Yetkili elektrik bakımıcısının Mesleki Yeterlilik belgesi olması sağlanmalıdır.
- Yetkili elektrik bakımıcının ve çalışma arkadaşlarının EN 345 standardında elektriğe dayanıklı yalıtkan izole elektrikçi ayakkabısı olmalıdır.
- Elektrik arıza işlerinde EN 50237 standardında yalıtkan izole kauçuk elektrikçi eldiveni kullanılmalıdır.
- Ana elektrik panosu üzerinde elektrik kesim noktalarının da bulunduğu bir tesis şeması bulunmalıdır.
- Elektrik test işlemlerine yetkin kişiler çalıştırılmalıdır.
- Test yapmadan önce ön kontroller yapılmalı güvenlik önlemleri alınmalıdır.
- Test alanlarındaki güvenlik önlemleri kontrol edilmeli, uygunsuzluk durumunda ilgili kişilere bilgi verilmeli, uygunsuzluk giderildikten sonra test yapılmalıdır.
- Test alanlarına görevli harici girişler engellenmeli ve kontrolleri yapılmalıdır.

9.5.1.2 Elektrik Çarpması için Belirlenmiş Sınırlandırıcı Tedbirler

- Yangın söndürme ekibi, ilk yardım ekibi, Kurtarma ekibi ve Koruma ekibi oluşturulmalıdır ve bu ekiplere gerekli eğitimler verilmelidir/aldırılmalıdır.
- Yangın söndürme ekibi, ilk yardım ekibi, Kurtarma ekibi ve Koruma ekibinin üyeleri ve iletişim bilgileri ile birlikte görünür şekilde firma sahasında bulunmalıdır.
- Yılda en az bir defa acil durum tahliye ve kurtarma tatbikatları yapılmalıdır.
- Acil durum şemasının görünür şekilde kat giriş ve çıkışlarına asılmalıdır.
- Elektrik arızalarında hiçbir elektrik bakımcı tek başına çalışma yapmamalıdır.

10 SAVAŞ DURUMUNDA YAPILACAKLAR TALİMATI

10.1.1 Tanımlar

Savaş : Ülkenin tamamının acil durum önlemi almasını gerektirecek bir olaydır. Savaş durumunda İşletmemizin faaliyetlerinin devamı yerel idareler ve şirket üst yönetimin alacağı kararlara bağlıdır. Zira şirketimize savaş esnasında, proseslerimizin özelliklerine bağlı olarak görevler verilebilir.

10.2 Savaş Durumunda Oluşabilecek Tehlikeler

- Bombardıman,
- Kimyasal serpinti,
- Radyoaktif serpinti,

Tehlike anında, bu tehlikeleri ifade eden sirenler sivil savunma müdürlüklerince tespit edilmiştir. Muhtelif yerlerinde bulunan bu sirenler tehlikenin özelliğine uygun olarak çalınarak vatandaşlara haber verilir. İşletmemizin muhtelif yerlerinde de tabelalar şeklinde asılı bulunan bu işaretleri öğreniniz.

- Sarı İkaz:

Saldırı ihtimali var anlamına gelir. Üç dakika sürekli düz siren sesi.

Ofiste iseniz: Gaz, elektrik ve su vanalarını kapatıp, yanan ocak, tüp, soba vb varsa söndürünüz. Kapı ve pencereleri kapatıp perdeleri çekiniz ve hemen sığınma yerlerine gerekli malzemeleri alarak gidiniz.

Açıkta iseniz: hemen saklanabilmek için en yakın sığınma yerlerine, genel sığınaklara veya bodrum gibi sığınmaya elverişli yerlere gidiniz.

İşletmemizde iseniz: Hemen çalıştığınız makineyi kapatıp, Elektrik şalteri ve doğalgaz vanalarını kapatıp hemen saklanabilmek için en yakın sığınma yerlerine, genel sığınaklara veya bodrum gibi sığınmaya elverişli yerlere gidiniz.

- **Kırmızı İkaz**

Saldırı tehlikesi var anlamındadır. Üç dakika boyunca alçalıp yükselen siren sesidir.

Evde iseniz: Sarı ikazdaki önlemleri alınız.

Açıkta iseniz: En yakın sığınma yerlerine, köprü altı, çukur vb yerlere saklanarak vücudunuzun açık yerlerini örterek tehlikenin geçmesini bekleyiniz.

İşletmemizde iseniz: Hemen çalıştığınız makineyi kapatıp, Elektrik şalteri ve doğalgaz vanalarını kapatıp hemen saklanabilmek için en yakın sığınma yerlerine, genel sığınaklara veya bodrum gibi sığınmaya elverişli yerlere gidiniz.

- **Siyah İkaz**

Radyoaktif serpinti veya kimyasal saldırı tehlikesi anlamındadır. Kesik kesik siren sesi ile veya radyo ve televizyon yayınıyla duyurulur.

Ofiste iseniz: Kırmızı ve sarı alarmdaki gibi tedbirleri alıp sığınak türü yerlere girerek kendiniz koruyunuz. Kimyasal saldırılar için maske bulundurulması faydalıdır.

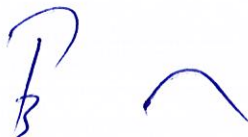
Açıkta iseniz: En yakın sığınma yerlerine gidiniz ve vücudunuzun açıkta kalan yerlerini örtünüz.

İşletmemizde iseniz: Hemen çalıştığınız makineyi kapatıp, Elektrik şalteri ve doğalgaz vanalarını kapatıp hemen saklanabilmek için en yakın sığınma yerlerine, genel sığınaklara veya bodrum gibi sığınmaya elverişli yerlere gidiniz.

- **Beyaz İkaz**

Tehlike geçti anlamındadır. Radyo, televizyon, megafon vb. yollarla haber verilir. Bu işareti aldıktan sonra sığınma yerlerinden çıkabilirsiniz.

EK-1

11 YANGIN İÇİN ACİL DURUM MÜDAHALE YÖNTEMİ

Acil Durum Planları

Yangın

Yangın Halinde

Yangın durumunda öncelikle sakin olun!
Kendinizin ve başkalarının hayatını tehlikeye atmayın.
**Koku, Duman veya Alevlenme
Veya Duman Dedektörü**
Sesli olarak etrafındakileri uyar!
En yakın amirine ve iş güvenliği birimine haber ver

Kullanılan makine, ekipman vb enerjisini kes
Elektrik ve mekanik şefiyle elektrik ve gazın
kesilmesini sağla

İTFAİYE'yi aral (112)
Yangın çeşidini, yerini ve varsa yaralıları bildir,
kendine zarar vermeden ilk müdahaleyi yap
Acil durum telefon listesinde belirtilen
yerlere haber ver!

Yangında ilk kurtarılabilecek malzemeyi al
Tahliye Kat Planına Uygun
Yangın korumalı kaçış yolunu takip et
Yangın çıkış kapısından toplanma bölgesine git

Acil Durum Toplanma Alanında
Ekip sorumlusuna geldiğini bildir
Sayım yapacak olan koruma ekibine
ekibindeki personel sayısını bildir

Toplanma yerinde
sayım yap ve çevre
güvenliğini sağla

Yaralı var mı?

HAYIR

EVET

Yangında kurtarılabilecek
eşyaları kurtar

Kurtarma ekibine
haber ver

Yaralıları ilkyardım bölgesine taşı

İlkyardım sertifikanı varsa, yaralılara ilkyardım yap

Ağır Yaralılar İçin
Ambülans çağır ve hastaneye sevk et (112)

Yangın bölgesini itfaiye ekipleriyle incele, çıkış
nedenini sapt, olayla ilgili rapor ve tutanak hazırla

Kişisel Koruyucu Donanım Kullan
Söndürme çalışmalarına başla

Yangın tipine uygun
müdahale ve söndürme
araçlarını kullan

Yanıcı Sıvı, Elektrik, Yağ
Yangınlarında Su ile
Müdahale Etme

HAYIR

Toplanma Alanında Sayımda
Eksik var mı?

EVET

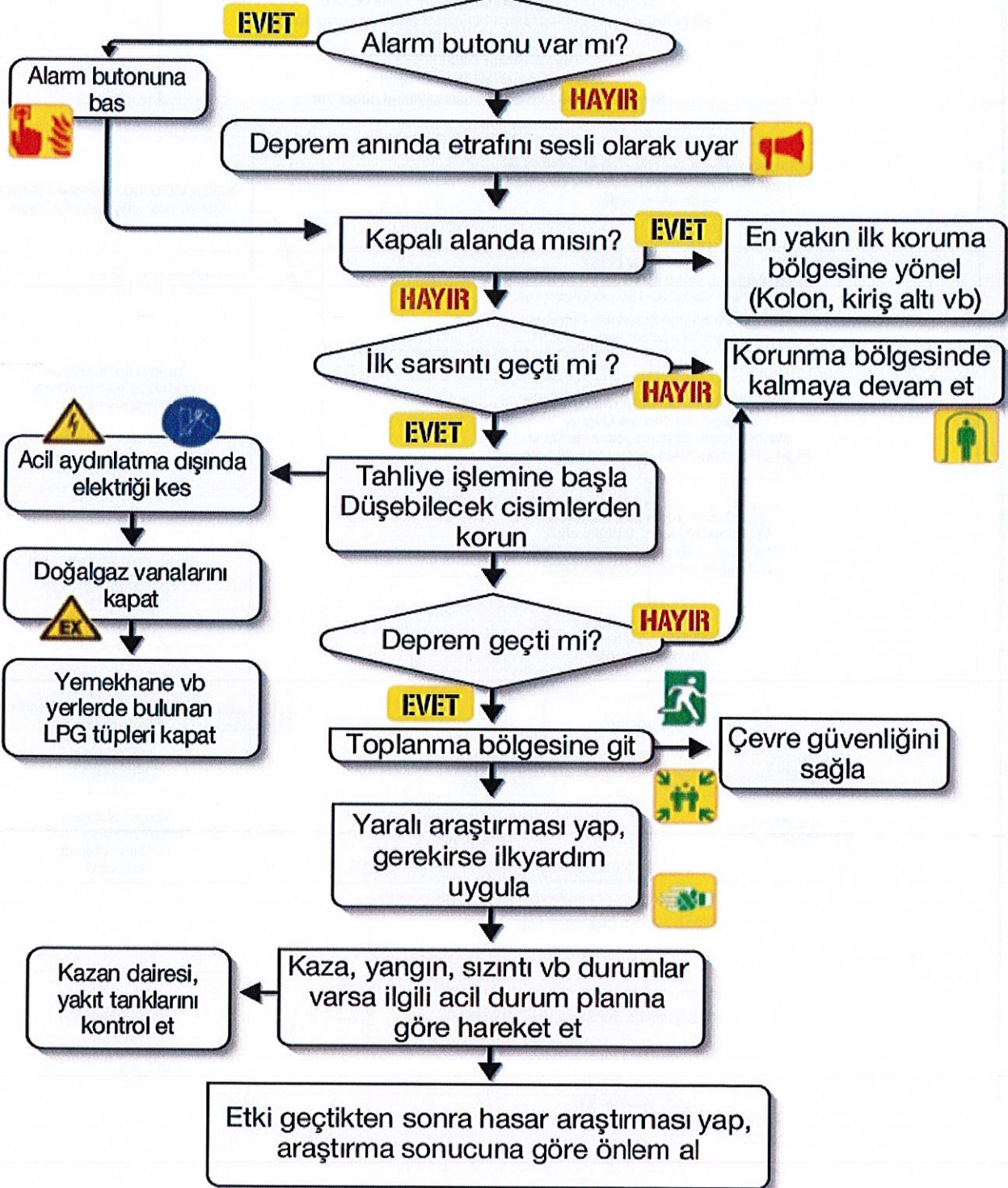
Yangın alanında
araştırma yapılarak
eksiklerin tespit
edilmesi

Hafif Yaralıları
yangın
alanının dışına
toplanma bölgesine
taşınması

12 DEPREM İÇİN ACİL DURUM MÜDAHALE YÖNTEMİ

Acil Durum Planları

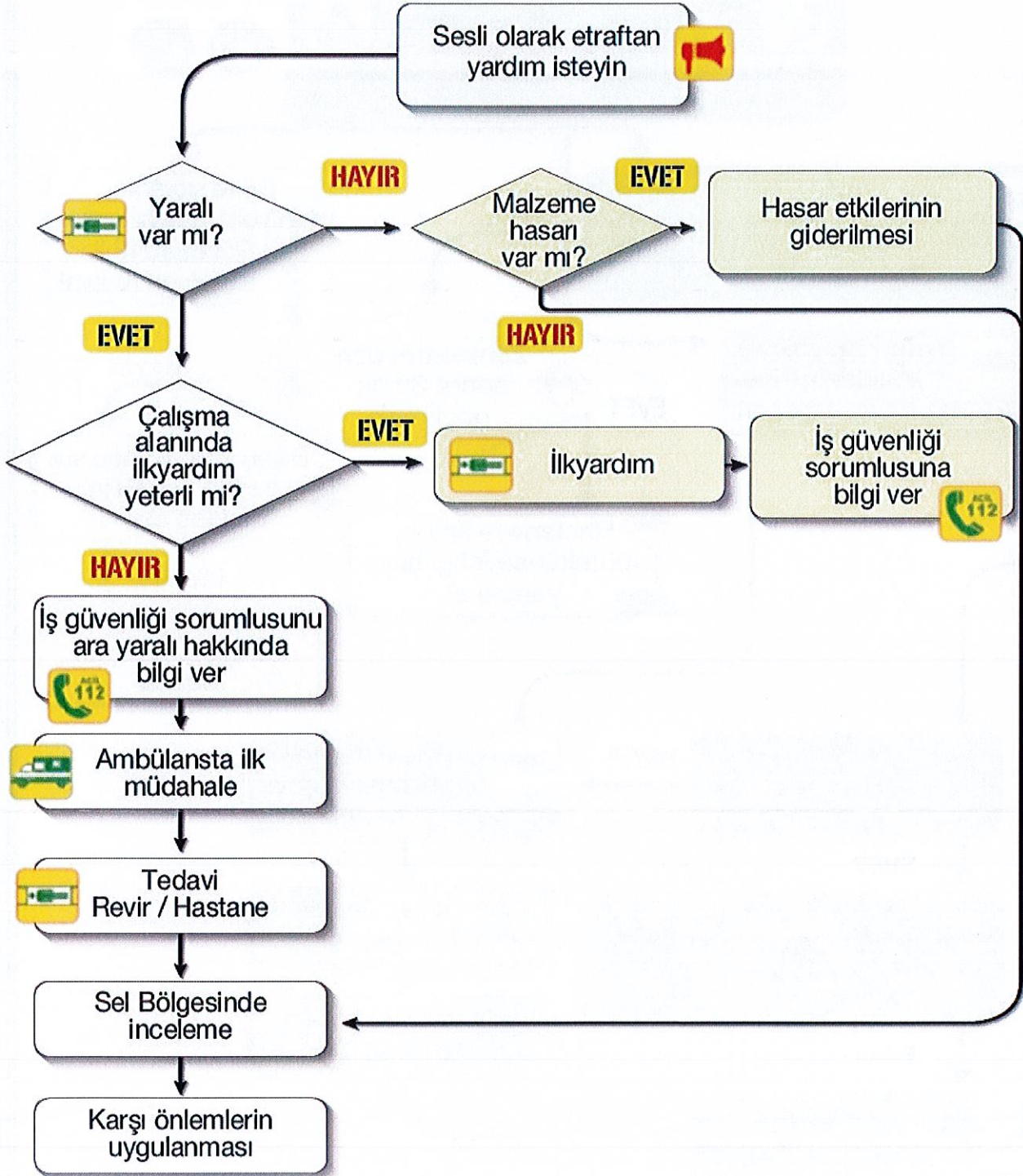
DEPREM

13 SEL, SU BASKINI İÇİN ACİL DURUM MÜDAHALE YÖNTEMİ

Acil Durum Planları

SEL

P

14 ZEHİRLENME İÇİN ACİL DURUM MÜDAHALE YÖNTEMİ

Acil Durum Planları

ZEHİRLENME

 Sakin olun, paniğe kapılmayın.
(112) Acil servisi arayın.
(114) UZEM arayın, verilen talimatlara uyun.
Ulusal Zehir Danışma Merkezi

Sindirim yolu ile olan hap ile zehirlenme var mı?
(İntihar amaçlı / Bilinçsizce)

EVET

Göze sıçrama,
deri yoluyla zehirlenme
Gözduşu Kullan!
Boyduşu Kullan!

Solunum yoluyla zehirlenme ise, temiz havaya çıkarın

EVET

Zehirlenmeden sonra 30 dk geçti mi?

HAYIR

Hastaneye kaldır, mümkünse içtiği hapi yanına al

Bilinç açık, bilinen sıvı madde, bol su içir, midede seyrelt

İSTİSNAI

Parmak ile dilin arka tarafını uyararak kustur

Kişinin bilinci açık mı?

HAYIR

Kişiyi yan yatır, başını arkaya çevir nefes almasını sağla

EVET

Besin yoluyla zehirlenmelerde kusma, bulantı, karın ağrısı, ishal görülüyor mu?

EVET

Ambülans ile hastaneye kaldır

Alt çeneyi ve dili öne çek

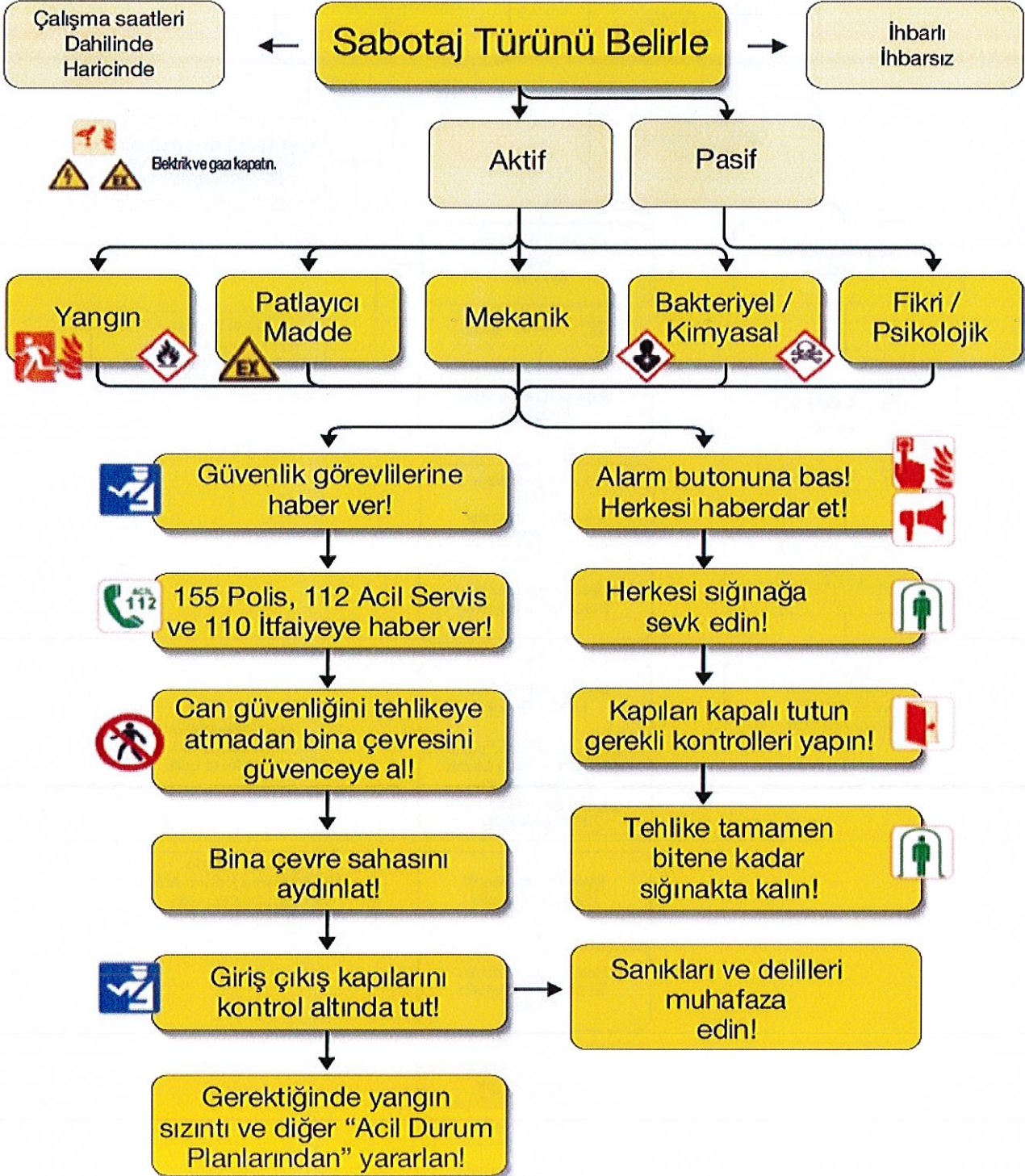
Refakatçi yanından ayrılmasın

Handwritten signature

15 SABOTAJ İÇİN ACİL DURUM MÜDAHALE YÖNTEMİ

 Acil Durum Planları

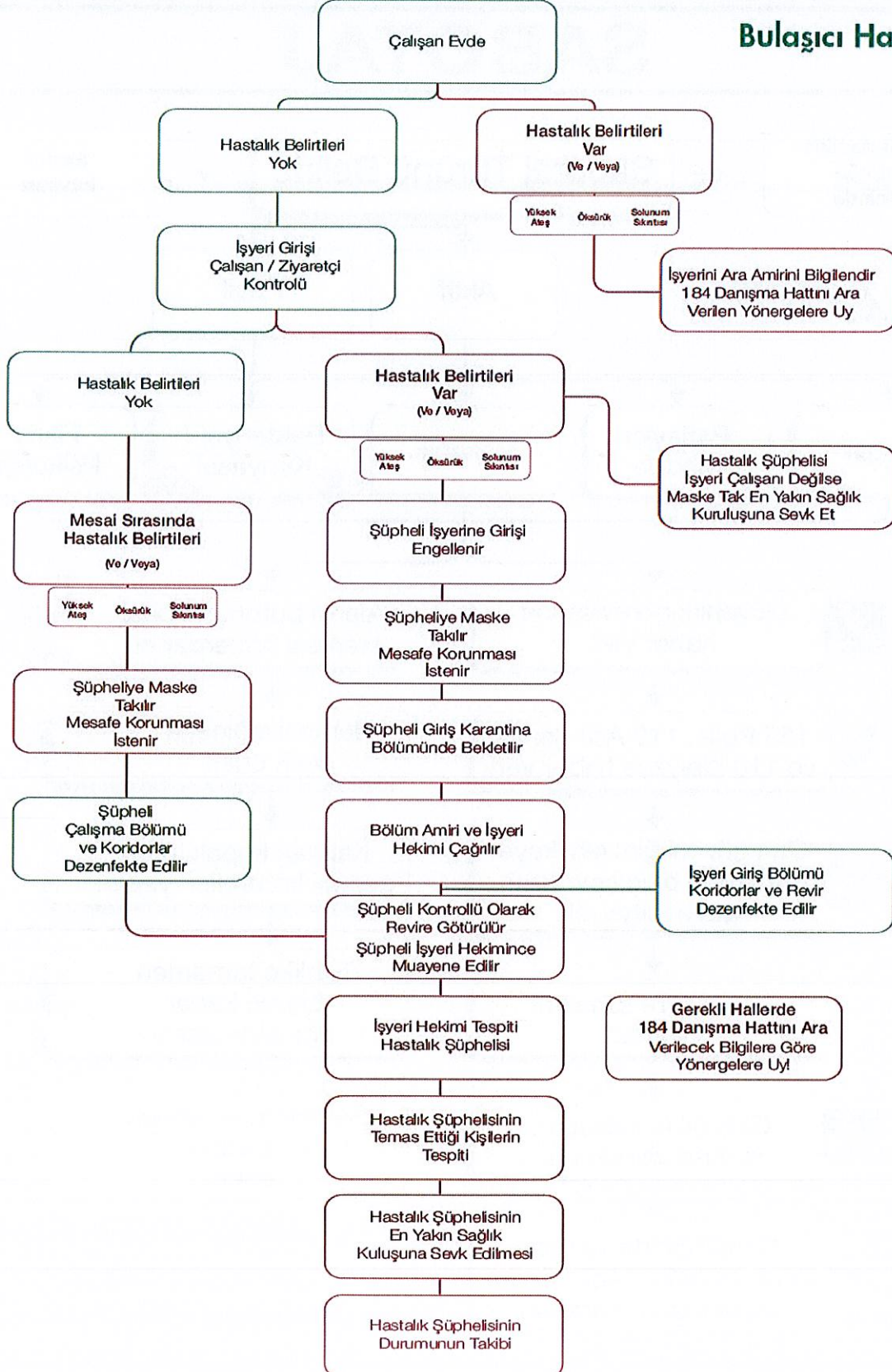
SABOTAJ

16 SALGIN (BULAŞICI) HASTALIK İÇİN ACİL DURUM MÜDAHALE YÖNTEMİ

Acil Durum Planları

Bulaşıcı Hastalık

17 KİMYASAL MADDE DÖKÜNTÜ SIZINTI İÇİN ACİL DURUM MÜDAHALE YÖNTEMİ

Acil Durum Planları

DÖKÜLME / SIZINTI

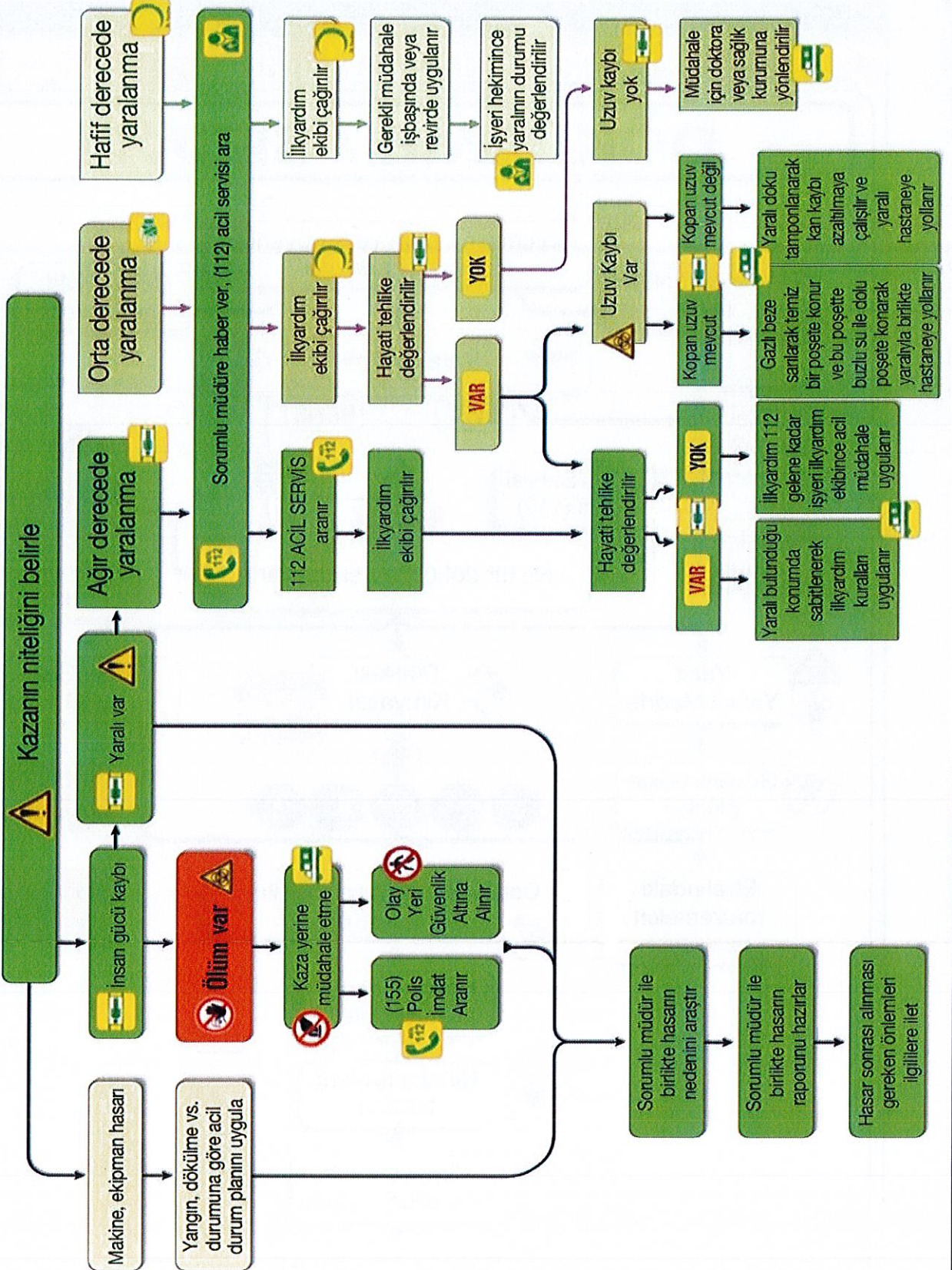

P

18 İŞ KAZASI İÇİN ACIL DURUM MÜDAHALE YÖNTEMİ

Acil Durum Planları

YARALANMA

EK-2

19 HABERLEŞME

EN YAKIN SAĞLIK KURULUŞU (ACİL TIBBİ MÜDAHALE)

HASTANE ADI

NUMARA

Özel Çankaya yaşam hastanesi

KONUMU

EN YAKIN İTFAİYE

İTFAİYE ADI

NUMARA

Köşk itfaiye müdürlüğü

KONUMU

B n

EK-3

20 ACİL DURUM EKİPLERİ

20.1 ACİL DURUM EKİBİ- DESTEK ELEMANI GÖREVLENDİRME YAZISI

18.06.2013 tarihli 28681 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmeliğin 11.Maddesinde; (Başlığı ile Birlikte Değişik: RG-1/10/2021-31615)

(1) İşveren; işyerlerinde aşağıda yer alan acil durum ekiplerini oluşturur:

a) Söndürme ekibi.

b) Kurtarma ekibi.

c) Koruma ekibi.

ç) İlk yardım ekibi.

(2) Birinci fıkrada yer alan ekiplerin görevleri aşağıda belirtilmiştir:

a) Söndürme ekibi: İşyerinde çıkabilecek yangınlara derhal müdahale ederek mümkünse yangını kontrol altına almak, yangının genişlemesine mani olmak ve söndürme faaliyetlerini yürütmek.

b) Kurtarma ekibi: İşyerlerinde acil durum sonrası; çalışanların, ziyaretçilerin ve diğer kişilerin arama ve kurtarma işlerini gerçekleştirmek.

c) Koruma ekibi: Acil durum nedeniyle ortaya çıkması muhtemel panik ve kargaşayı önlemek, acil durum ekipleri arasındaki koordinasyon işlerini gerçekleştirmek, sayım işlerini yürütmek, gerektiğinde ilgili ulusal ve yerel kurumların müdahale ekiplerine bilgi vermek.

ç) İlk yardım ekibi: Acil durumdan olumsuz etkilenen kişilerin ilk yardım müdahalelerini gerçekleştirmek.

(3) İşveren, birinci fıkrada yer alan ekiplerden söndürme, kurtarma ve koruma ekiplerinin her biri için işyerlerinin tehlike sınıfına göre;

a) Çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde her 30 çalışana kadar,

b) Tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde her 40 çalışana kadar,

c) Az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde her 50 çalışana kadar

uygun donanıma sahip ve özel eğitilmiş en az birer çalışanı destek elemanı olarak görevlendirir. Görevlendirme yapılırken (a) bendinde 30 ve katları, (b) bendinde 40 ve katları ve (c) bendinde 50 ve katları dâhil edilir. Ekiplerin görevlendirilmesine ilişkin örnek tablo Ek-3'te yer almaktadır.

(4) 10'dan az çalışanı olan işyerlerinde; acil durumlara ilişkin ulusal ve yerel kurum ve kuruluşlarla irtibatı sağlamak ve birinci fıkrada yer alan ekiplerden söndürme, kurtarma ve koruma ekiplerinin tamamı için uygun donanıma sahip ve özel eğitilmiş en az bir çalışanın destek elemanı olarak görevlendirilmesi yeterlidir.

(5) İşveren, ilk yardım konusunda 29/7/2015 tarihli ve 29429 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İlk Yardım Yönetmeliği esaslarına göre destek elemanı görevlendirir;

a) Çok tehlikeli sınıfta her 10 kişiye kadar bir kişi,

b) Tehlikeli sınıfta her 15 kişiye kadar bir kişi,

c) Az tehlikeli sınıfta her 20 kişiye kadar bir kişi,

(6) Her konu için birden fazla çalışanın görevlendirilmesi gereken işyerlerinde bu çalışanlar konularına göre ekipler halinde koordineli olarak görev yapar. Her ekipte bir ekip başı bulunur.

(7) İşveren tarafından acil durumlarda ekipler arası gerekli koordinasyonu sağlamak üzere koruma ekibinden sorumlu veya sorumlular görevlendirilir.

(8) Birinci fıkrada yer alan ekiplerde görevlendirilecek destek elemanları ve varsa yedekleri belirlenirken işyerindeki vardiya düzeni dikkate alınır.

(9) Acil durum ekiplerinde görevlendirilen destek elemanlarının adı, soyadı, unvanı, sorumluluk alanı ve iletişim bilgilerini içeren liste, işyerinde çalışanların görüş seviyesine uygun yükseklikte ve görünür bir şekilde asılır.

(10) Acil durum ekiplerinde görevlendirilen destek elemanlarının işyerinden ayrılma, yer değişikliği ve benzeri durumlarda yerine yeniden görevlendirme yapılır.

yönetmelik maddeleri gereği görev tanımı yapılmış olan Destek Elemanı sorumluluğu dahilinde ki görevlerini yürütmek ve uygulamak amacı ile/...../20..... tarihinde, aşağıdaki tabloda belirtilen kişiler **Destek Elemanı** olarak belirlenmiştir.

İşveren/İşveren vekili

Adı-Soyadı

İmza

Acil Durum Koordinasyon Sorumlusu:

Söndürme Ekibi

Sıra No	Adı Soyadı	Sorumluluk Alanı*	Ekipteki Görevi	Cep Tel	İmza
1			Ekip Başı		
2			Ekip üyesi		

Kurtarma Ekibi

Sıra No	Adı Soyadı	Sorumluluk Alanı*	Ekipteki Görevi	Cep Tel	İmza
1			Ekip Başı		
2			Ekip üyesi		

Koruma Ekibi

Sıra No	Adı Soyadı	Sorumluluk Alanı*	Ekipteki Görevi	Cep Tel	İmza
1			Ekip Başı		
2			Ekip üyesi		

İlk Yardım Ekibi

Sıra No	Adı Soyadı	Sorumluluk Alanı*	Ekipteki Görevi	Cep Tel	İmza
1			Ekip Başı		
2			Ekip üyesi		
3			Ekip üyesi		
4			Ekip üyesi		

Yaşlı, Gebe, Ziyaretçi ve Engelliler için Refakatçiler

Sıra No	Adı Soyadı	Sorumluluk Alanı*	Ekipteki Görevi	Cep Tel	İmza
1		Yaşlı, Gebe ve Ziyaretçi – Engelli	Ekip Başı		

Teknik Ekip (Elektrik ve Gaz akışının kesilmesinden sorumlu)

Sıra No	Adı Soyadı	Sorumluluk Alanı*	Ekipteki Görevi	Cep Tel	İmza
1		Gaz akışını ve Elektrikli kesmek	Ekip Başı		

* Ekipte görevli personellerin görevleri Acil Durum Ekipleri bu bölüm ekinde Görev Tanımları olarak belirtilmiştir.
** İlk yardım ekibinde bulunan personellerin ilkyardımcı eğitimi ve belgesi bulunmalıdır.

EK-4

21 Acil Durum Tatbikat Formu

EK-2 (Ek:RG-1/10/2021-31615)

İşyeri Adı/Unvanı:	
Tatbikat Adı:	Tatbikat Tarihi:
Tatbikat Türü:	
☐ Yangın	☐ Patlama
☐ Tehlikeli kimyasal, biyolojik, radyoaktif ve nükleer maddelerden kaynaklanan yayılım	☐ Doğal Afet (.....)
☐ Sabotaj	☐ Zehirlenme veya salgın hastalıklar
	☐ Diğer (.....)
Tatbikata Katılım Sayıları	
Katılan Kişi Sayısı:	
Toplanma Yerindeki Sayım Sonucu:	
Tatbikat Süreleri	
Başlangıç saati:	
Bitiş saati:	
Tatbikat Konumu: (alan, bina, işyeri bölümü vs.)	
Tatbikatın Amacı	
Tatbikat Sonrası Değerlendirme	
Tatbikat esnasında doğru yapılanlar:	
Tatbikat esnasında yanlış yapılanlar:	
Çıkarılan sonuçlar:	
Tatbikatı Yürüten	Tatbikatı Onaylayan (İşveren/İşveren Vekili)
Adı Soyadı:	Adı Soyadı:
Unvanı:	İmza:
İmza:	

24 Acil Durumlar İçin Kontrol Listesi

İŞYERİ BİLGİLERİ

Adı / Unvanı:

Adresi:

Konu Başlığı	Kontrol Listesi	Düzenlendiği Tarih:		Sorumlu Kişi	Tamamlanacağı Tarih
		Evet	Hayır		
ACİL DURUMLAR	İşyeri için muhtemel tüm acil durumlar (yangın, patlama, tehlikeli kimyasal madde yayılımı, salgın hastalık, doğal afet, sabotaj ihtimali vb.) belirlenmiştir.				
	Acil durumlar belirlenirken etki alanına giren işyerleri dikkate alınmıştır.				
	Belirlenen tüm acil durumlar dikkate alınarak hazırlanmış bir acil durum planı mevcuttur.				
	Acil durumların olumsuz etkilerinden korunmak üzere gerekli ölçüm ve değerlendirmeler (Yangın tüpü doluluk kontrolü, gaz ölçümleri, elektrik sisteminin derhal kesilmesi vb.) yapılmıştır.				
	Çalışanlar olası acil durumlar ve acil durum planı hakkında bilgilendirilmiştir.				
	İşe yeni alınan çalışana, iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerine ilave olarak acil durum planları ile ilgili bilgilendirilmiştir.				
	Müşteri, ziyaretçi ve başka işyerlerinden çalışmak üzere işyerine gelen çalışanlar gibi işyerinde bulunan diğer kişiler acil durumlar konusunda bilgilendirilmiştir.				
	Acil durum planı periyodik olarak güncellenmiştir.				
	Acil durumlarda çalışanları uyarmak üzere sesli ve/veya ışıklı alarm sistemi mevcuttur.				
	Acil durum ekiplerinin kullanacağı ekipmanlar her zaman kullanıma hazır durumdadır.				

ACIL DURUM EKİPLERİ	TAHLİYE
<p>İşyerinin tehlike sınıfı göz önünde bulundurularak uygun sayıda yangınla mücadele, ilkyardım ile kurtarma ve koruma konularında ekipler oluşturulmuştur.</p> <p>Oluşturulan ekipler için ekip başları belirlenmiştir</p> <p>Ekiplerin görev tanımları acil durum müdahale ve tahliye prosedürlerinde açık olarak tanımlanmıştır.</p> <p>Görevlendirilen ekipler arası koordinasyonu sağlamak amacıyla bir ekip sorumlusu belirlenmiştir.</p> <p>Acil durum ekipleri yürütecekleri faaliyetler ile ilgili özel eğitim almıştır. Tüm çalışanlar acil durum ekipleri hakkında bilgilendirilmiştir.</p> <p>İşin gereği olarak tek başına çalışanlar acil durumlarda yapacakları konusunda (acil durum iriibat numaralarına veya görevli kişiye ulaşmak vb.) bilgilendirilmiştir.</p> <p>İşyerlerinde yaşlı, engelli veya gebeler ile kreşteki çocuklara tahliye esnasında refakat edilmesi için tedbirler alınmıştır.</p> <p>Yangın söndürme ekipmanlarının ve ilkyardım malzemelerinin bulunduğu yerler ile kaçış yollarını gösteren kroki mevcuttur.</p> <p>Acil durumlarda görevli çalışanların adı, soyadı, unvanı, sorumluluk alanı ve iletişim bilgileri ile acil durum iriibat numaraları tahliye planında yer almaktadır.</p> <p>Tahliye planı tüm çalışanlarca kolay görülebilir ve ulaşılabilir bir yerde asılıdır.</p> <p>Çalışanların acil durumların olumsuz etkilerinden korunması amacıyla tahliye sonrasında gidecekleri toplanma yeri belirlenmiş ve acil durum planında belirtilmiştir.</p> <p>Kaçış yollarını gösteren uygun nitelikteki işaretler işyeri içerisinde görünür yerlerde bulunmaktadır.</p> <p>Kaçış yolları işyerinde çalışan sayısına uygun genişlikte olup, kaçış yolları boyunca engel bulunmamaktadır.</p> <p>Kaçış yolları düşmeyi ve kaymayı engelleyecek uygun malzemeden yapılmıştır.</p> <p>Kaçış yollarında yeterli düzeyde aydınlatma sağlanmıştır</p>	

ACİL DURUM EYLEM PLANI

TATBİKAT	İşyerinde, düzenli olarak tehlike sınıfına göre tatbikat tekrarlanmaktadır.								
	Yapılan tatbikatlar sonucu bulunan eksiklikler ve bunlar için düzeltme önerilerini içeren bir tatbikat raporu hazırlanmıştır.								
YANGIN	İşyerinde uygun yangın söndürme ekipmanları bulunmaktadır.								
	İşyeri içerisinde bulunan yangın söndürme ekipmanları uygun konumda ve yeterli sayıdadır.								
	Yangın söndürme ekipmanlarının periyodik kontrol ve bakımları yapılmıştır.								
	Yangın söndürme ekipmanlarının bulunduğu yerler işyeri içerisinde açık olarak işaretlenmiştir.								
	Yangın uyarı sistemi mevcuttur.								
	Alarm sistemlerinin sürekli çalışır durumda olması sağlanmıştır.								
İLK YARDIM	İlkyardım gerektirecek durumlarda, bu konuda uygun donanıma sahip ve gerekli eğitimleri almış yeterli sayıda çalışan bulunmaktadır.								
	İlkyardım dolabının bulunduğu yer uygun şekilde işaretlenmiştir.								
	İlk yardım dolabı tüm çalışanların ulaşabileceği bir yerde bulunmaktadır.								
	İlkyardım dolabı içerisindeki malzemeler uygun nitelikte ve sayıdadır.								
İlkyardım dolabı içerisindeki malzemelerin son kullanma tarihleri takip edilmiştir.									
İŞVEREN	İŞ GÜVENLİĞİ UZMANI	İŞYERİ HEKİMİ	EKİP SORUMLUSU (Destek Elemanı)						
Adı:	Adı:	Adı:	Adı:						
Soyadı:	Soyadı:	Soyadı:	Soyadı:						
Tarih:	Tarih:	Tarih:	Tarih:						
İmza:	İmza:	İmza:	İmza:						

Zehirlenme

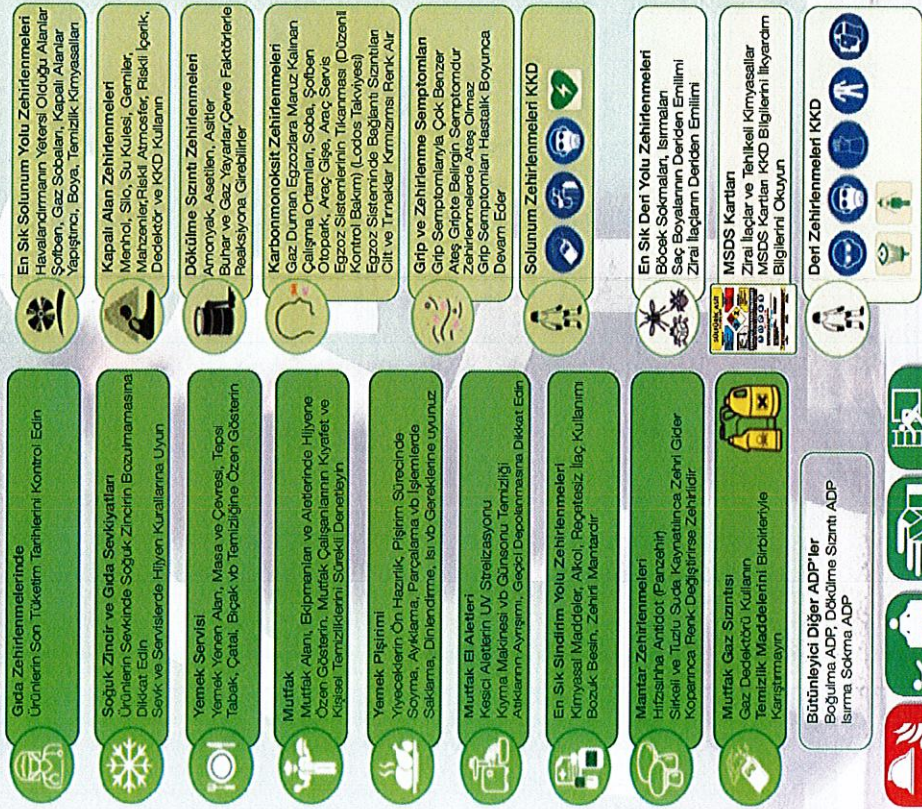
Acil Durum Planları

Müdahale ve Kurtarma

Önleyici Tedbirler

Sınırları Tedbirler

Yükseklik, İşyerinde İşin Kuvvetinde Önce Dikkatli Olunmalıdır. İşyeri ve İşyerinde İşin Kuvvetinde Önce Dikkatli Olunmalıdır.

